ЯНГИ БЕШЙИЛЛИК—УЛКАН ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 50 (5654).
11 МАРТ ПАЙШАНБА
1976 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

Белгиланган марраларга эришмоқ учун ҳаммамиз зўр ғайрат билан кўп меҳнат қилишимиз кераклигини биз яхши биламиз. Ҳар бир коммунист, ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир партия комитети съезд қарорларини бажаришга ўз ҳиссасини қўшмоғи лозим. Бу қарорларни конкрет топшириқлар ва планларда мужассамлаштириш керак.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ТИНЧЛИК ВА СОЦИАЛИЗМ ЙЎЛИДА

КПСС XXV съезди чинакам оламшумул аҳамиятга эга воқеа бўлди. Съездга тайёргарлик ишларига, унинг боришига ҳамма қитъалардаги халқлар эътибор билан қарадилар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисидаги доклади жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Бу доклад илмий коммунизм назарияси ва практикасини бойитди, мамлакатимизнинг узоқ келажакка мўлжалланган ҳар томонлама тараққиёт йўлини белгилаб берди ҳамда тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буён ҳам кураш олиб бориш программасини ишлаб чиқди.

Марказий Комитет ҳисобот доклади, «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» муҳокамасини, съезд қабул қилган қарорларни ҳамда «Империализм ва реакция тутқунларига озодлик!» баёнотини, чет эллик меҳмонларнинг табрик нутқларини турли сиёсий партияларнинг, ғоят кенг жамоатчилик доираларининг вакиллари шарҳламоқдалар. Ҳозирги вақтда социализм ер юзидаги неча юз миллионлаб кишиларнинг ақлидроки ва ҳис-туйғуларига жуда катта таъсир ўтказаётганлигидан, социалистик мамлакатларнинг жаҳондаги воқеаларнинг боришига таъсири тобора кучайиб, тобора чуқурлашиб бораётганлигидан иборат шубҳасиз факт мана шунда ўз ифодасини топди.

Планета халқлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси сиймосида Ленин тарбиялаб вояга етказган ва ўз мамлакатининг ишчилар синфига бошчилик қилиб, уни музаффар пролетар революциясига олиб борган, меҳнаткаш оммани жаҳонда биринчи социалистик жамият қуришга руҳлантирган, эндиликда эса, коммунистик келажакни бунёд этишга дадил раҳбарлик қилаётган прогрессив кучлар авангардини кўриб турибдилар. Халқаро ишчилар синфи, прогрессив инсоният КПССни коммунистик ҳаракатнинг бошқа қардош партиялар билан марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализмига бузилмас садоқат ришталари билан боғланган энг тажрибакор ва энг кучли отрядларидан бири деб билмоқдалар. Совет коммунистлари партияси бутун дунёда кескинликни юмшатиш ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш учун матонатли ва изчил курашчи эканлигини амалда кўрсатди.

КПССнинг XXV съезди ишида 96 мамлакатдан 103 коммунистик, ишчи, миллий-демократик ва социалистик партияларнинг вакиллари иштирок этдилар. Партиямизнинг бундан олдин ўтган биронта съездида шунчалик кўп дўст делегация ҳозир бўлмаган эди. КПССнинг тинчлик ва халқлар озодлиги учун, социал тараққиёт учун умумжаҳон кураши фронти ҳамма отрядлари билан интернационал алоқалари янада кенгайиб ва мустаҳкамланиб бораётганлиги мана шунда ўз ифодасини топди.

Тинчлик билан социализмни бир-биридан ажратиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам, партия Марказий Комитетининг XXV съездга ҳисоботида жаҳондаги аҳвол ва КПССнинг халқаро фаолияти масалалари шунчалик яққол ва салмоқли ўрин олди. «Марказий Комитет... съездга шуни маълум қилиш учун барча асосларга эгаки, Совет Иттифоқининг халқаро аҳволи ҳамма вақтдагидан ҳам мустаҳкамдир. Биз ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан буён тинчлик шароитида яшамоқдамиз. Социализм позициялари мустаҳкамланди. Кескинликнинг юмшатилиши етакчи тенденция бўлиб қолди. Партия халқаро сиёсатининг асосий якуни ана шундай. Совет кишилари бундай якун билан фахрланишлари мумкин», — деди ўртоқ Л. И. Брежнев.

XXIV съезд билан XXV съезд ўртасидаги даврда СССР билан қардош социализм мамлакатларининг ҳар томонлама ҳамкорлиги янада ривожланди, уларнинг умумий халқаро позициялари мустаҳкамланди. Ҳар бир социалистик миллатнинг равнақ топиши, социалистик давлатлар суверенитетининг мустаҳкамланиши билан бирга уларнинг ўзаро алоқалари тобора қалинлашиб, уларнинг сиёсатида, экономикасида, ижтимоий ҳаётида тобора кўпроқ муштараклик элементлари пайдо бўлиб бормоқда. Ўтган беш йилликда социализм мамлакатлари бирлик, бирдамлик, ўзаро мададкорлик туфайли халқаро майдонда бир қанча муҳим вазифаларни ҳал этишга муваффақ бўлдилар. Империализмнинг социалистик давлат — Вьетнам Демократик Республикасини қурол кучи билан тугатиб, Жануби-Шарқий Осиёда миллий-озодлик революциясини мажақлаб ташлаш йўлида иккинчи жаҳон урушидан кейинги энг катта уриниши барбод бўлди. Германия Демократик Республикаси ялпи танилганлиги, унинг БМТ аъзолигига қабул қилинганлиги, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ғарбдаги чегаралари халқаро кўламда тасдиқланганлиги туфайли Европада иккинчи жаҳон уруши йилларидаги ва ундан кейинги халқлар озодлик курашининг энг муҳим якунлари мустаҳкамланди, Европа қитъасида ҳам, унинг ташқарисида ҳам барқарор тинчлик ва яхши қўшничилик асосида ҳамкорлик қилиш заминлари яратилди. Социализм Куба диёрида мустаҳкам қарор топди, Кубанинг халқаро аҳволи ва обрўси маҳкамланди.

Социализм мамлакатлари коммунистик партияларининг бузилмас жанговар иттифоқи, шу партиялар дунёқарашининг бирлиги, мақсадларининг бирлиги, хоҳиш-иродасининг бирлиги қардош давлатлар мана шу муваффақиятлари, қалин ҳамкорлиги асосларининг асоси, шу ҳамкорликнинг жону-тани ва ташкил этувчи раҳнамо кучидир. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари компартиялари раҳбарларининг мунтазам учрашувлари уларнинг актуал проблемалар хусусида маслаҳатлашиб, биргалашиб олға силжиш йўлларини белгилаб олишларига имкон бермоқда. Варшава шартномасининг сиёсий маслаҳат комитети қардош партиялар ҳамкорлигининг синалган формаларидан бири бўлиб, кейинги йилларда у муҳим халқаро қарорларга замин қилиб олинган бир қанча тинчлик ташаббуслари билан чиқди. Шу йиллар ичида қардош партияларнинг идеологик ҳамкорлиги анча кенгайди. Съездда қайд этиб ўтилганидек, социалистик ҳамдўстлик жаҳон экономикасида тобора катта роль ўйнамоқда. Узоқ вақтга мўлжалланган социалистик иқтисодий интеграция программаси қардош мамлакатлар ҳамкорлигини янги, янада юксак босқичга кўтаради, уларнинг хўжалик соҳасидаги ҳамкорлиги янада чуқурлашишига, уларнинг экономикаси бир-бирини ўзаро тўлдириб туриши кучайишига ёрдам беради.

Ўтган давр ичида, деб таъкидланди Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида, мустамлака қарамлигидан озод бўлган мамлакатлар билан СССРнинг алоқалари кенгайди ва мустаҳкамланди, янги сиёсий мазмун билан бойиди. Ривожланаётган давлатларда рўй бераётган мураккаб жараёнларга нисбатан бизнинг муносабатимиз равшан ва аниқ. СССР уларнинг ички ишларига аралашмайди. Ҳар бир халқнинг ўз тараққиёт йўлини ўзи танлаб олиш ҳуқуқини ҳурмат қилиш ленинча ташқи сиёсатнинг ўзгармас принципидир. Лекин Совет Иттифоқи ҳамма ердаги сингари бу ерда ҳам тараққиёт, демократия ва миллий мустақиллик кучлари тарафида турибди. КПСС ўз озодлиги учун жанг қилаётган халқларга мадад бермоқда ва бундан кейин ҳам шундай қилаверади. Биз, деди съездда ўртоқ Л. И. Брежнев, революцион виждонимиз, коммунистик эътиқодимиз амри билан иш тутаяпмиз. СССР ёш давлатларнинг қонуний муддаоларини, уларнинг империалистик эксплуатациядан тамомила қутилиш йўлидаги азми қарорини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди.

Маълумки, Совет Иттифоқи кейинги беш йил ичида капиталистик давлатлар билан муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш ишида, мустаҳкам тинчлик учун, янги жаҳон уруши хавфини камайтириш, келажакда эса шу хавфни йўқотиш учун курашда каттагина силжиш бўлишига эришди. Ҳамиша тинч-тотув яшаш ленинча платформасига таяниб келаётган КПСС ўзининг XXIV съездида ишлаб чиққан Тинчлик программасида «совуқ уруш»га барҳам беришнинг реал йўлини кўрсатди, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг хавф-хатарли муҳолифлик йўлидан тинч ҳамкорлик қилиш йўлига ўтиши учун курашда равшан вазифалар қўйди. Кейинги йилларда халқаро иқлимнинг соғломлашаётганлиги мустаҳкам тинчликка эришиш — бемалол бажарса бўладиган вазифа эканлигидан, бу йўлда куч-қувватни аямай ишлаш мумкин ва зарурлигидан яққол далолат беради.

Умумевропа кенгаши натижасида Европа диёрида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун қулай шарт-шароитлар яратилди. Капиталистик дунёнинг энг катта давлати — Америка Қўшма Штатлари билан муносабатларимизни яхшилашдаги бурилиш янги жаҳон уруши хавфини камайтиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди, бутун халқаро вазиятни нормаллаштиришга ёрдам берди. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланиш учун кураш партиямиз Марказий Комитети билан Совет ҳукумати ташқи сиёсий фаолиятининг энг асосий йўналишларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. КПСС ҳамма мамлакатларга мурожаат қилиб, уларни ялпи ва тўла қуролсизланиш асосий мақсад эканлигини назарда тутиб, қуролланиш пойгасига барҳам бермоқ учун ўз куч-қувватларини бирлаштиришга чақиради. Халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисида, жаҳон шартномаси тузиш тўғрисида Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида айтилган таклиф жуда муҳим аҳамиятга эга. Шу шартноманинг ҳамма иштирокчилари, шу жумладан ядро қуролига эга бўлган давлатлар ўз ўрталаридаги низоларни ҳал қилиш учун қуролларнинг ҳар қандай туридан, жумладан ядро қуролидан ҳам фойдаланмаслик мажбуриятини ўз зиммаларига олган бўлур эдилар.

Шу билан бирга баъзи капиталистик давлатлар билан муносабатларимизда ҳамон чигалликлар борлиги, ана шу давлатларнинг муайян нуфузли доиралари «совуқ уруш» психологиясидан тамомила воз кечишни аслида истамасликлари бунинг асосий сабаби эканлиги съездда таъкидлаб ўтилди. Ғарбдаги оммавий ахборот воситаларининг анчагина қисми социалистик мамлакатларга душманликни кучайтирмоқда. Айрим кимсалар тинч-тотув яшаш принципларининг асил моҳиятини кучайтиришга ва бузиб кўрсатишга уринмоқдалар. Ҳамон бир қанча катта давлатлар қуролланиш пойгасини тўхтатишни истамаётганликлари очиқ кўриниб турибди.

Ҳозирги Хитой раҳбарларининг сиёсати энг ашаддий реакция позициялари билан тўғридан-тўғри бирлашиб кетмоқда. Пекиннинг кескинликни юмшатишни барбод қилиш, қуролсизланиш соҳасидаги тадбирларга йўл қўймаслик, давлатлар ўртасида ишончсизлик ва адоват уруғларини сочиш ва оқибат натижада жаҳон урушини чиқариш йўлидаги уринишлари барча тинчликсевар халқлар учун ғоят таҳликали хавф солмоқда. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи маоизмга қарши принципиал муросасиз кураш олиб бориш ва айни вақтда Хитой билан муносабатларни тинч-тотув яшаш принциплари асосида нормаллаштиришга тайёр бўлиб туриш тўғрисида беш йил муқаддам белгиланган йўлга қатъий амал қилаётганлигини КПСС XXV съезди таъкидлади. Бинобарин, башарти Пекиндагилар ҳақиқатан ҳам марксизм-ленинизмга асосланган сиёсатга қайтсалар, социалистик мамлакатларга қарши душманлик йўлидан воз кечсалар ва улар билан ҳамкорлик қилиш йўлига ўтсалар, совет томони шунга муносиб равишда иш тутади, шу тариқа СССР билан ХХР ўртасидаги яхши муносабатларни социалистик интернационализм принциплари асосида ривожлантириш учун имконият очилади.

КПСС XXV съезди Марказий Комитетнинг халқлар тинчлиги, озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш биринчи галда бир қанча етилган вазифаларни ҳал этишни талаб қилади, деган хулосасини якдиллик билан маъқуллади. Съезд қардош социалистик давлатларнинг тинчликни мустаҳкамлашга биргаликда актив ҳисса қўшишини кўпайтиришга; тинчлик учун хатарли бўлган ва кучайиб бораётган қуролланиш пойгасини тўхтатиб, қурол-яроғлар запасларини қисқартиришга, қуролсизланишга ўтишга; тинчликсевар давлатларнинг куч-ғайратларини ҳамон буркисиб турган уруш ўчоқларини тугатиш, аввало, Яқин Шарқдаги аҳволни одилона ва мустаҳкам бартараф этишга қаратишга; кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш, уни давлатлар ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг конкрет формаларида мужассамлаштириш учун ҳамма ишларни қилишга; Осиё қитъасидаги давлатларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари асосида шу қитъада хавфсизликни таъминлаш ишини давом эттиришга; халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисида жаҳон шартномасини тузишга интилишга; мустамлака зулми системасининг ҳамма қолдиқларини, халқлар тенг ҳуқуқлиги ва мустақиллигини камситишни, мустамлакачилик ва ирқчиликнинг ҳамма маноаларини батамом тугатишни энг муҳим вазифаларнинг бири деб ҳисоблашга; халқаро савдодаги камситишларни ва ҳар қандай сунъий тўсиқларни, халқаро иқтисодий муносабатларда тенг ҳуқуқсизлик, буйруқбозлик, эксплуатациянинг ҳар қандай кўринишларини йўқотишга эришишга чақирди.

Аниқ таърифлаб берилган, бемалол амалга оширса бўладиган ана шу конкрет вазифаларнинг ҳаммаси бирга қўшилиб, партия XXIV съезди ишлаб чиққан ҳамда кескинликни юмшатиш жараёнини кенгайтириш ва чуқурлаштириш йўлидаги кўпгина янги таклифлар воситасида муваффақиятли юзага чиқарилаётган Тинчлик программасининг узвий давоми ва ривожидан иборатдир. Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати ана шу вазифаларни ҳал этишга, кескинликни юмшатишни янада моддийлаштиришга қаратила беришини XXV съезд уқтириб ўтди.

Эндиликда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ривожи, шу мамлакатлар қудратининг ўсиши, улар ўтказаётган сиёсатнинг самарали таъсири кучайиши инсоният социал тараққиётининг бош йўли эканлигини съезд қайд этди. Ҳозирги вақтда капиталистик мамлакатларда кескин тус олган иқтисодий кризис шароитида социализмнинг жозиба кучи янада кўпроқ ортди. Капитализмнинг умумий кризиси, шу жумладан буржуа жамиятининг ғоявий-сиёсий кризиси тобора чуқурлашиб бормоқда.

Ишчилар синфи бунга пролетарча услубда, йирик капиталга қарши ҳаракатларни кучайтириш билан жавоб бермоқда. Кейинги ўн йилликларда меҳнаткашларнинг забастовка ҳаракати энг юқори даражага кўтарилди. Ишчилар синфининг кучи ва обрў эътибори ошди, унинг меҳнаткашлар манфаатлари йўлидаги, миллатнинг ҳақиқий манфаатлари йўлидаги курашда авангардлик роли ўсди.

Капитал мамлакатларидаги коммунистик партиялар таъсирининг ўсиши ўтган беш йил мобайнидаги энг шонли воқеаларнинг бири бўлди. Коммунистлар ўзларининг бутун фаолиятларида революция ривожининг, социализм ва коммунизм қурилишининг умумий қонуниятларига асосланмоқдалар. Илмий революцион назарияда ифодалаб берилган ва тажрибада тасдиқланган шу қонуниятларни чуқур тушуниш, ҳар бир мамлакатнинг конкрет шароитларини ҳисобга олиб, бу қонуниятларга ижодий ёндошишни шу қонуниятларга таяниш билан бирга қўшиб олиб бориш коммунистлар фаолиятининг ажралмас хусусияти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида, съезд делегатларининг нутқларида, кўпгина чет эллик меҳмонларнинг сўзларида марксизм-ленинизмнинг бош принципларидан бири бўлган пролетар интернационализмининг жуда муҳим аҳамияти уқтириб ўтилди. Пролетар интернационализмидан воз кечиш коммунистик партияларни ва умуман ишчилар ҳаракатини қудратли, синалган қуролдан маҳрум этиш бўлур эди, дейишди нотиқлар. Биз, совет коммунистлари, деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев, пролетар интернационализмни ҳимоя қилишни ҳар бир марксчи-ленинчининг муқаддас бурчи деб ҳисоблаймиз.

Тинчлик ва социал тараққиёт йўлидаги илғор курашчилар кўп миллионли армияси вакилларининг съезд минбарида ва партия ташкилотларида сўзлаган нутқларига съезд делегатлари, ҳамма совет меҳнаткашлари ғоят қизиқиб қарадилар. Бу нутқларда тўхтовсиз кучайиб бораётган, шакллан хилма-хил ва жўшқин ривожланаётган жаҳон революцион жараёнининг яққол жозибадор манзараси намоён бўлди. Чет эллик меҳмонлар КПСС, Советлар мамлакати, халқимиз шаънига кўпгина эзгу сўзлар айтишди. Улар халқларга социализм ва тинчлик йўлини очиб берган партиямизнинг тарихий вазифаси тўғрисида гапирдилар, ички ва ташқи сиёсат соҳасида Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида белгиланган ҳаракат программаси билан бирдамлик изҳор этдилар, Совет давлатининг ҳамма халқлар учун тинчлик йўлида олиб борилаётган курашдаги ролини, марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмнинг энг асосий принципларига ҳамиша содиқ бўлиб қолиш зарурлигини таъкидладилар.

Бу сўзлар учун биз миннатдормиз, деди ўртоқ Л. И. Брежнев съезд ёпилиши пайтида сўзлаган нутқида, бинобарин, Совет Иттифоқининг коммунистлари ва бутун халқи бундан буён ҳам ўзининг интернационал вазифалари юксаклигида бўладилар, деб ҳамма мамлакатлардаги коммунистларни, ишчиларни, миллий ва социал озодлик йўлидаги барча курашчиларни ишонтирамиз.

Жаҳон жамоатчилиги кенг доираларининг съезд тўғрисидаги фикр мулоҳазалари КПСС, Совет Иттифоқи халқлар тинчлиги ва хавфсизлигининг ишончли таянчи, халқ оммаси туб манфаатлари ва орзу-умидларининг ифодачиси эканлиги тўғрисида тобора оммалашиб бораётган тасаввур руҳи билан суғорилган.

XXV съезд халқаро масалалар соҳасида ишлаб чиққан сиёсий йўлни бутун совет халқи якдиллик билан қизғин маъқулламоқда. Бутун совет халқи КПСС ленинчи Марказий Комитетининг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг фаолиятини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашини изҳор этмоқда. Бу қўллаб-қувватлаш — партия ўтказаётган сиёсат муваффақиятининг бош гаровидир. Ленин партиясининг XXV съезди тарихий режаларининг муваффақиятли амалга оширилиши барча совет кишиларининг фидокорона бунёдкорлик меҳнати билан, коммунистик қурилиш йўлидан комил ишонч билан олға бораётган ривожланган социализм давлатимиз ихтиёридаги бутун қудрат билан таъминланади.

(«ПРАВДА» газетасининг 9 мартдаги бош мақоласи).

Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхознинг сут соғувчиси, КПСС XXV съезди делегати Фарида Аъзамова ўз ҳамкасабаларига съезд, Москва таассуротлари тўғрисида сўзлаб бермоқда.

А. Абалин фотоси.

ЭЛ ДАСТУРХОНИНИ БЕЗАЙМИЗ

Яқинда Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқованинг ўнинчи беш йилликда сигирлардан кўпроқ сут соғиб олиш, сут сифатини яхшилаш, мойлилик даражасини ошириш тўғрисидаги ташаббусини коллективимиз ўртасида муҳокама қилдик.

17 соғувчининг ҳаммаси бу ташаббусни қизғин маъқуллаб, оширилган мажбурият олди. Мен ҳам Мунаввар опанинг изидан боришга қарор қилдим.

Маълумки, мен 5 йилдан бери сут соғувчи бўлиб ишлаб келаман. Агар 1974 йилда ҳар бир сигирдан 3000 килограммдан сут соғиб олган бўлсам, 1975 йилда қарамоғимдаги 17 бош сигирнинг ҳар биридан 3218 килограммдан сут соғдим. Соғиб олинган сутнинг сифати ҳам, мойлилик даражаси ҳам 1974 йилдагига нисбатан бир мунча яхшиланди.

КПСС XXV съездида ўнинчи беш йиллик сифат ва самарадорлик беш йиллиги, деб алоҳида қайд этилди. Шунинг учун ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида янада яхшироқ ишлашга, соғиб олинган сутни кўпайтиришга ҳаракат қилаяпман. 1976 йилда қарамоғимдаги 17 бош сигирнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилдим. Кўп йилдан бери чорвачиликда донг таратган Ҳабиба Жилқибоевани социалистик мусобақага чақирдим. Ўзаро социалистик мусобақа самарасини кўрсатмоқда. КПССнинг XXV съезди иш бошлаган 24 февралгача ҳар сигирдан 8 тоннадан ортиқ сут соғиб олдим. Бу кўрсаткич январь ва февраль ойларига белгиланганидан анча ортиқдир. Мойлилик даражаси ўртача 3,8—3,9 процентни ташкил этмоқда.

Марям АҲМЕДОВА,
Орджоникидзе районидаги «Октябрь» колхозининг сут соғувчиси.

ЛЕКТОРЛАР КУНИ

Кеча областимизнинг шаҳар ва районларида анъанавий лекторлар куни бўлиб ўтди. Лекторлар кунида республикамизнинг барча министрлари, министр ўринбосарлари, партия, совет, хўжалик органларининг ходимлари, олимлар, «Билим» жамияти аъзолари, сиёсий ахборотчилар, сиёсий ташкилотчилар — жами 600 дан ортиқ киши иштирок этди. Лекторлар сафари олдидан область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев «КПСС XXV съезди материалларини омма ўртасида кенг пропаганда қилишда идеология ходимлари олдида турган вазифалар» тўғрисида гапирди.

Лекторлар кунида қатнашган областимиз идеология ходимлари жойларда ўтказилган суҳбат ва лекцияларда КПСС XXV съезди қарорлари асосида бажарилиши лозим бўлган вазифалар устида алоҳида тўхталдилар.

(Лекторлар куни тўғрисидаги тўла ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида эълон қилинади).

ПАРТИЯ XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА СЪЕЗД МАТЕРИАЛЛАРИ ВА ҚАРОРЛАРИ АТРОФЛИЧА МУҲОКАМА ҚИЛИНИБ, ПУХТА ЎРГАНИЛМОҚДА. КОММУНИСТИК МЎЛ-КЎЛЧИЛИКНИ ЯРАТИШ ЙЎЛИДА ҲОРМАЙ-ТОЛМАЙ ИШ ОЛИБ БОРАЁТГАН СОВЕТ КИШИЛАРИ СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЯНГИ ТАДБИРЛАРНИ БЕЛГИЛАМОҚДАЛАР. ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ ЙИЛИ УЧУН ОЛИНГАН ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШ УЧУН БАРЧА РЕЗЕРВЛАР ВА ИМКОНИЯТЛАРНИ САФАРБАР ЭТМОҚДАЛАР.

СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИ ТААССУРОТЛАРИ

ЗЎР КЎТАРИНКИЛИК ВА КУЧ-ҒАЙРАТ МАНБАИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди тўққизинчи беш йилликнинг якунларини ишчанлик билан муҳокама қилди, тўпланган тажрибаларни объектив суратда таҳлил этди, келажакка мўлжалланган истиқбол планларини қараб чиқди, «КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот доклади ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» ва «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» юзасидан муҳим қарорлар қабул қилинди.

«Съезд маъқуллаган планлар енгил эмас, тиғиз планлар, деди Л. И. Брежнев. Съезд қўйган вазифалар ғоят жиддий вазифалардир. Аммо, биз бу планларнинг амалга оширилишига, бу вазифаларнинг ҳал этилишига қаттиқ ишонамиз».

Съезд делегатлари ҳозир ўз жонажон коллективларига қайтиб келиб, барча ҳамкасбларининг эътиборини съезд белгилаган вазифаларни бажаришга қаратмоқдалар. Съезд тўғрисидаги ўз таассуротларида коллектив ҳис-туйғулари ва ўйларини ифода этмоқдалар.

И. МУСЛИМОВ,
Тошкент ГРЭСининг катта машинисти

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин ўртоқларнинг съездда қилган докладларини диққат билан тинглаб, ўнинчи беш йилликда энергетика саноати қанчалар тез суръатлар билан ривожланишини тўла ҳис этдим. Бу беш йилликда Ангрен шаҳрида кўмир кони негизида ишловчи янги ГРЭС қуриш мўлжалланган. Демак, ўлкамиз яна ҳам нурга чароғон бўлади, энергетика системамиз янги қувват билан тўлади.

Ҳозир биз съезд таассуротлари билан яшамоқдамиз. Ишчилар билан бўлаётган суҳбатларда янги беш йилликда яна ҳам унумли ва сифатли меҳнат қилиш йўлларини муҳокама қилмоқдамиз. ГРЭСимиз эндиликда 1 миллион 920 минг киловатт-соат электр энергия берадиган даражага етди. У Ўрта Осиёнинг энг йирик корхоналаридан бирига айланди. Биринчи блок ишга тушгандан бери турбиналаримиз 76,7 миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарди. Бу муваффақиятларимизни Леонид Ильич Брежнев ўз табрик хатида юксак баҳолади.

КПСС XXV съезди коллективимиз куч-ғайратини яна ҳам ошириб юборди. Ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йилида биз пландан ташқари 50 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилишга аҳд қилганмиз. Ҳозир ҳамма шу марранн эгаллаш учун курашаяпти. Блокларимиз куну тун ҳаракатда. Юқори вольтли симлар бўйлаб шаҳар ва қишлоқлар томон нур оқими оқиб турибди.

Агрегатларни бошқараётган машинистлар ўз постларида сергакдирлар. Улар нур ҳосил қилиш билан бирга иқтисодий тежамкор бўлишга ҳам ҳаракат қилмоқдалар. Йил давомида биз 800 тоннага яқин шартли ёқилғини тежаб қолишга аҳд қилганмиз. Ҳеч шубҳа йўқки, ўз сўзимизнинг устидан чиқиб, съезд қарорларининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшамиз.

Н. АВИЛОВА,
Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси бичиқчиси

— Ҳамкасбларим съезддан қайтган куним мени гулдасталар билан кутиб олишди. Аэропортнинг ўзидаёқ саволлар ёғилиб кетди. Ҳамма мендан съезд таассуротларини қизиқиб сўрашарди. Таассуротларим чексиз эди. Ўн кун давомида биз зўр ишчанлик билан мамлакатимиз ички ва ташқи ҳаётидаги энг муҳим масалаларни муҳокама қилдик, юксалиш программасини белгилаб олдик.

Леонид Ильич Брежневнинг съездни ёпиш пайтида сўзлаган нутқи кечагидек ёдимда. «Бизнинг XXV съездимиз мамлакатнинг қудратини янада ўстириш учун, совет кишиларининг турмуш даражасини ошириш учун, бутун ижтимоий ҳаётимизни такомиллаштириш учун курашда янги марраларни белгилади,—деди у.—Съезд ташқи сиёсат соҳасида, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳам янги конкрет вазифаларни ўртага қўйди». Ҳа, съезд қўйган вазифалар ниҳоятда улуғвордир. Уларни амалга ошириш коммунистларнинг ҳам, партиясизларнинг ҳам шарафли бурчидир.

Корхонамиз коллективи бу йил юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Йиллик планни 28 декабргача бажариш ва планга қўшимча равишда 500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғлаганмиз. Йил давомида цехларимиз реконструкция қилинади, қўшимча қувватлар ишга туширилади. Хромдан, сунъий чармдан тикилаётган мавсумий пойафзаллар ҳажми кўпаяди. Съездда ҳам енгил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш устида кўп гап бўлди. Съезд қарорлари бизни сифатли ва унумли меҳнат қилиш билан бирга тежамкор бўлишга ҳам даъват этмоқда.

Ўтган беш йилликда мен 217 минг квадрат дециметр хром ва кўн материалларини тежаб қолган эдим. Бу беш йилликда ҳам шунча миқдордаги материалларни иқтисод қилиш ниятидаман.

Ўнинчи беш йиллик сифат ва самарадорлик беш йиллиги деб эълон қилинди. Халқ биздан фақат аъло сифатли маҳсулотлар талаб этади. Шундай экан корхонамизга келиб тушаётган хомашё материаллар сифатини яхшилаш устида алоҳида ўйлаб кўриш керак. Уларни бизга асосан Самарқанд ва Қўқон кўн заводлари етказиб беради. Лекин бу материаллар кўпинча сифатсиз, дағал, рангсиз бўлади. Хом ашё ишлаб чиқарувчи корхоналар, ўз маҳсулотлар сифатини янада яхшилашса бизнинг қўлимиздан чиқадиган пойафзаллар ҳам бежирим ва кўркам бўлади. Бундан буён ҳаммамиз биргалашиб сифат устида алоҳида қайғуришимиз лозим.

СУҲБАТ ВА ЛЕКЦИЯЛАР

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг агитбригадалари самолётлар ва поездларда республиканинг ҳамма областлари бўйлаб ўн кунлик сафарга жўнаб кетдилар. Бу агитбригадалар составида олимлар, маданият ходимлари, адабиётчилардан иборат 160 нафар ёш пропагандист бор. Программада КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди тўғрисида лекциялар ўқиш ва суҳбатлар ўтказиш, ёшлар ва комсомол активлари билан учрашувлар ташкил қилиш кўзда тутилган. Бригадалар жойларда пропагандистлар ва агитаторларга ёрдам берадилар.

(ЎзТАГ).

Тошкентдаги «Малика» трикотаж фирмаси коллективи КПСС XXV съезди белгилаб берган истиқбол режаларини қизғин муҳокама қилиб, тўла қўллаб-қувватламоқда. Беш йиллик зарбдорлари сифатида танилган илғор чеварлар 1976 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан шахсий мажбуриятлар қабул қилишиб, ўзаро меҳнат беллашувининг авж олдириб юбордилар. Уларнинг бу йилги мусобақа шиорлари юксак самарадорлик ва юқори сифат даражасига эришишдир.

Суратда: мусобақа пешқадамларидан Сайёра Эшонова, Муқаддам Шамсиева, Мусаввар Файзуллаева ва Лола Юсуповалар.

А. Тўраев фотоси.

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

Чиноз районн меҳнаткашлари КПСС XXV съезди материалларини, айниқса, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев докладини зўр қизиқиш ва эътибор билан ўрганмоқдалар. Мухбирларимиз билан суҳбатда, улар янги иш режаларини қуйидагича баён этдилар.

МЕЛИОРАЦИЯ ИШЛАРИ ЯХШИЛАНАДИ

КПСС Марказий Комитетининг бош секретари Л. И. Брежнев XXV съездда ирригация ва мелиорация ишларига алоҳида тўхталиб ўтди. Бу соҳада катта ҳажмдаги ишлар қилинишини кўрсатди.

Дарҳақиқат, ирригация ва мелиорация ишлари ўтказилган ерларда деҳқончилик қилинса, ҳосилдорлик ошади, ердан самарали фойдаланишга қулай шароит яратилади. Ана шу катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишга бизни 2-машина экскаватор станцияси ҳам ўзининг ҳиссасини қўшади. Биргина Чиноз районининг ўзида бу йил 31,7 минг сўмлик иш бажарилди. Бунинг иш ҳажми 167 минг кубометрга тенгдир. 1976 йил давомида районда 88 минг ўрнига 150 минг сўмлик ирригация ва мелиорация ишларини бажариш планлаштирилган. Шу туфайли катта майдондаги ерларнинг мелиоратив аҳволи яхшиланади. А. Биков, М. Мельников, сингари бульдозерчиларимиз М. Қуртсеитов, С. Аблязизов сингари экскаваторчиларимиз ўзларининг ҳалол ва фидокорона меҳнатлари туфайли коллективимизда катта эътибор қозондилар. Шундай пешқадам кишиларимиз бор экан, биз олдимизга қўйилган вазифаларни сўзсиз бажарамиз. Бу —менинг шахсий фикрим эмас, коллективимиз фикри. Станциямиз ходимлари сифат ва самарадорлик беш йиллигида план ва топшириқларни бажаришга муносиб ҳисса қўшамиз, дедилар.

Р. БАЙМОҚОВ,
2-машина-экскаватор станциясининг директори.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБИМИЗ

Совхозимизнинг ишчи ва хизматчилари шу кунларда КПСС XXV съезди материалларини қунт билан ўрганмоқдалар.

Мамлакатимиздаги қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар билан бирга ўнинчи беш йилликда бажарилиши лозим бўлган вазифалар ғоят улкан ва масъулиятлидир.

Партиямиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳақида оталарча ғамхўрлик қилмоқда. Ана шу ғамхўрликка жавобан бизнинг қўриқдаги «Янгиобод» совхозимиз меҳнаткашлари ҳам муносиб меҳнат совғалари билан жавоб берадилар. Масалан, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи 1975 йилида биз ҳар бир гектардан 22,5 центнер ўрнига 32 центнердан пахта ҳосили олишга эришдик. Сут тайёрлаш йиллик планини 3 ҳисса ортиғи билан бажардик. Планда кўзда тутилмаган бўлсада, биринчи бор 10 минг сўм даромад келтирдик. Меҳнаткашлар ишлаган ҳар сўм устига 50 тийиндан устама ҳақ олишга муваффақ бўлдилар.

1976 йилда биз 860 тонна пахта, 100 тонна ғалла, 700 тонна полиз маҳсулотлари, 125 тонна сут, 1000 килограмм пилла ҳосили етиштириш юзасидан социалистик мажбурият олдик.

Бу мажбуриятларни муваффақиятли бажарилишини таъминлаб, сифат ва самарадорлик беш йиллигини муддатидан илгари адо этиш учун курашамиз.

Бу бизнинг партиямизнинг деҳқонларга қилаётган оталарча ғамхўрлигига жавобимиз бўлади.

А. АБДУМАЛИКОВ,
«Янгиобод» совхози директори.

ҚЎЙЧИЛИК ЯНАДА РИВОЖЛАНАДИ

Ўзимиз сурув ортидан юрсак ҳам Москвада, Кремль Съездлар саройида, КПСС XXV съезди минбаридан туриб айтилган гапларни диққат билан тингладик.

Съезд қарорлари бизларни янги марралар сари илҳомлантирмоқда. Ҳозир совхозимизнинг барча чўпонлари қишловни соз якунлаб олдимизда турган масъулиятли кўзилатиш кампаниясини баҳорги жун қирқишни муваффақиятли ўтказиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар. Мен ҳам отаримдаги 540 совлиқнинг ҳар 100 бошидан 130 тадан қўзи олишга ваъда бердим. К. Мирзасеитов, С. Қошқинбоев, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Номозбой Шўйбеков ўртоқларнинг отарларида ҳам қишлов соз ўтди.

Биз, чўпонлар, ҳар биримиз ҳам эл фаровонлиги ишига ўзимизнинг ҳалол меҳнатимиз билан муносиб улуш қўшаверамиз.

П. МУСИРОВ,
Жамбул номли қўйчилик совхозининг бош чўпони.

МАҲСУЛОТ СИФАТИ — КОРХОНА КЎЗГУСИ

КПСС XXV съезди ўз ишини якунлади. Кремлдаги Съездлар саройида қарийб ўн кун давомида ҳукм сурган ғоят кўтаринки руҳ бугунги кунда миллионлаб меҳнаткашлар қалбига кўчган.

Съезддаги кўтаринки кайфият бепоён мамлакатимиздаги барча саноат корхоналари, ташкилотлар ва муассасалар коллективларининг кундалик ҳаёти ва яратувчилик меҳнатида ёрқин акс этиб турипти.

ЯҚИНДА мухбиримиз Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг донгдор ишчиси, КПСС XXV СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТИ ТУРДИ ХОЛДОРОВА билан суҳбатда бўлди.

— Бугунги кунда социалистик шаҳар номи билан тилга олинаётган Чирчиқ шаҳрининг меҳнаткашлари КПСС XXV съездини ишлаб чиқаришнинг ҳамма жабҳаларида юксак кўрсаткичларга эришган ҳолда кутиб олдилар.

Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва барча меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли якунловчи йил маҳсулот реализация қилиш плани муддатидан илгари 25 декабрда адо этилди. Планга қўшимча 7,4 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилинди.

Шаҳар саноатчилари съездга тортиқ қилинган бу ютуқлар билан қаноатланиб қолмадилар. Улар съезд очиладиган кунгача пландан ташқари бир миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан қўшимча мажбурият олиб, съезд давом этаётган кунларда энг юксак унумдорлик ва юқори сифат даражасига эришишга муваффақ бўлдилар.

Комсомол-ёшлар ўртасида КПСС XXV съездига йўлланадиган ғалаба рапортига имзо чекиш ҳуқуқини қўлга киритиш юзасидан бошланган зарбдор ўн кунликлар кутилганидан ҳам зиёд самаралар берди. «Ўзбекхиммаш» заводининг Александр Когулько бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бу съездолди зарбдор меҳнат вахтасида энг юқори натижаларга эришди. Илғор бригада аҳли икки ой давомида мунтазам биринчи ўринни эгаллаб келди. Улар билан мусобақадош бўлган Михаил Рафин бошлиқ бригада комсомол-ёшлари ҳам съезд очиладиган кунгача пландан ташқари 50 та турбомашинага ғилдираклар ишлаб чиқаришга қарор қилган эдилар, ваъдаларини ёруғ юз билан бажардилар. Бутун бригада аҳли КПСС XXV съездига йўлланган ғалаба рапортига имзо чекди.

Шаҳар саноат корхоналарида комсомол-ёшлар аксарият кўпчиликни ташкил этади. Шунинг учун ҳам съездолди меҳнат вахтасида, асосан, комсомол-ёшлар пешқадамлик қилдилар. Қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатидаги 73 нафар илғор комсомол-ёшлар ҳам КПСС XXV съездига ғалаба рапорти йўллашга муваффақ бўлдилар. Мен учун шуниси қувончлики, бу фидокор ёшлар ўз рапортларини менга катта ишонч билан топширдилар. Москвага, Кремлдаги Съездлар саройига корхонамиз ёшлари йўллаган меҳнат рапортини элтиш шарафига муяссар бўлганимдан беҳад хурсандман.

Умуман, шаҳримиз меҳнаткашлари съезд иш бошлайдиган кунга қадар икки ойлик планга қўшимча 1 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилдилар.

КПСС XXV съезди мамлакат экономикасини ривожлантириш, совет халқлари турмуш фаровонлигини оширишнинг навбатдаги вазифаларини конкрет белгилаб берди. Ҳозирги кунда шаҳримиздаги барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари ана шу истиқбол программаси асосида 1976 йилда ва умуман ўнинчи беш йиллик давомида амалга ошириладиган ишлар режасини тузмоқдалар.

Шаҳар саноатчилари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планини 27 декабргача тўла бажариб, планга қўшимча 33 минг тонна минерал ўғит, юзлаб қишлоқ хўжалик машиналари ва улар учун 200 минг сўмликдан зиёд эҳтиёт қисмлар, 500 минг сўмликдан зиёд трансформатор ва электротехника буюмлари, 50 минг сўмлик маданий-маиший товарлар, 200 минг сўмликдан зиёд тикувчилик буюмлари ва 10 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Шаҳар бўйича пландан ташқари реализация қилинадиган маҳсулот турларининг умумий ҳажми 8 миллион сўмликка етказилади.

Бу йил Чирчиқ шаҳар маркаси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 20 тури давлат Сифат белгиси аттестациясига тақдим этилади. Бу жами маҳсулотнинг 15 процентини ташкил этади. Шунингдек, 14 хил янги маҳсулот ва 75 дан ортиқ пойафзал ва тикувчилик буюмларининг янги моделлари ўзлаштирилади.

Шаҳримиз бунёдкорлари ҳам съезд ишлаб чиққан юксалиш программасини мукаммал ўрганиб чиқиб, ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Улар бу йил пландан ташқари 230 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштириш, меҳнат унумдорлигини 0,2 процент ошириш, қурилиш-монтаж ишлари таннархини белгиланганидан 0,3 процент арзонлаштириш, барча объектларни «яхши» ва «аъло» баҳоларда фойдаланишга топшириш юзасидан ўзаро мусобақани кенг авж олдириб юбордилар.

Бу ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускорларидан бири «Ўзбекхиммаш» заводидаги Михаил Киося бошлиқ бригада бўлди.

Бу донгдор бригаданинг шуҳрати Чирчиқ шаҳрида кенг ёйилган. Яқинда улар «Аъло сифат бригадаси» номини қўлга киритиш учун социалистик мусобақанинг янги формаси билан майдонга чиқдилар.

Бригада аҳли ташаббус бошлашдан аввал мақсадга эришиш учун пухта замин ҳозирлади. Бригаданинг ҳар бир аъзоси ўз касбининг моҳир устаси бўлиб етишган. Эргаш Мирмаҳмудов, Раҳимжон Каримов, Ренат Абибуллаев ва ака-ука Салимовлар ҳозирданоқ маҳсулот сифати учун шахсий кафолат бериш ҳуқуқига эга бўлишган.

КПСС XXV съездида таъкидланганидек, тайёрланаётган маҳсулотлар корхона фаолиятини кўз-кўз қилиб, унинг довруғини, шуҳратини янада ошиб боришига хизмат қилади.

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР ТАЙЁРЛАЙЛИК

КПСС XXV съездида ёшлар таълими масалалаларига катта аҳамият берилди, муносиб ўринбосарлар тайёрлашнинг истиқболлари белгиланди. Съезд томонидан тасдиқланган «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари»да таъкидлаб ўтилганидек, ўнинчи беш йилликда ўрта ҳунар-техника ва техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилиш икки баробардан зиёд кўпаяди.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди ҳужжатларини бўлажак ўринбосарлар ўртасида кенг пропаганда қилиш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ҳунар-техника таълими Давлат комитетида алоҳида группа ташкил этилди. Группа аъзолари жойларда бўлиб, ҳунар-техника билим юртларида билим олаётган ёшлар билан суҳбатлашадилар, ўнинчи беш йилликда амалга ошириладиган муҳим вазифалар ҳақида сўзлаб берадилар.

Куни-кеча комитетнинг раҳбар ходимлари областимиз шаҳар ва районларида бўлишди. Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси П. Қаюмов, комитет раисининг биринчи ўринбосари Х. Калонов ва бошқа ўртоқлар Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл ва Бекобод шаҳарларида жойлашган ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари билан учрашдилар, съезд ҳужжатлари бўйича суҳбатлар ўтказдилар.

Группа аъзолари республикамизнинг бошқа областларидаги ҳунар-техника билим юртларида ҳам бўладилар.

ЛОЙИҲА — ЭКСПОНАТ

Бу лойиҳалаш илмий муассасаси келгуси йили ўзининг 40 йиллик юбилейини нишолайди. Чиндан ҳам Тошкентдаги тўртинчи Давлат лойиҳалаш институти катта тараққиёт йўлини босиб ўтди.

Ўрта Осиё республикаларида ишлаб турган кўпгина тўқимачилик корхоналари институтда яратилган лойиҳалар асосида қурилди. Ҳозир лойиҳачилар «Атлас» фирмасининг иккинчи навбатини реконструкция қилиш устида ижодий иш олиб бормоқдалар. Яна бир шундай лойиҳа эса Москвадаги СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида энг яхши экспонат сифатида намойиш қилинди.

ДАҚИҚАЛАР ҚАДРИ...

Қорақамиш массивининг 4-микрорайонига жойлашган замонавий типдаги янги поликлиника 1972 йил охирларида ишга тушган эди. Унда беморлар учун зарур бўлган барча қулайликлар яратилган, 48 минг аҳоли хизматига мўлжалланган. Поликлиника бир сутка давомида 800 беморни қабул қилади. Унда иккита терапия ҳамда биохимия, физиотерапия, марказий стерилизация бўлимлари мавжуд.

Бу ердан шифо топиб кетаётган кишиларнинг сонсаноғи йўқ. Улар шифокорларга мингдан-минг раҳматлар айтишаяпти. Қўлингиз дард кўрмасин, умрингиз узоқ бўлсин, деган яхши ниятлар билдиришаяпти. Бунинг боиси бор, албатта. Поликлиникада билимдон, тажрибали, ширинсухан шифокорлар хизмат қилишаяпти. Дардингизга даво излаб шифокор ҳузурига борганингизда у қўрс муомала қилмасдан, ҳечқиси йўқ, даволаймиз, илгаридан ҳам яхши бўлиб кетасиз, деб кўнглингизни кўтарса шунинг ўзи яхши даво. Мирза ака Мираҳмедов худди шундай шифокорлардан.

Поликлиниканинг таклиф ва мулоҳазалар дафтарини варақлар эканмиз, Мирза ака номига айтилган самимий сўзларни учратамиз. «Ҳурматли Мирза ака, бугун мен сизга барча яхши истакларимни изҳор қиладиган кун. Сиз мени даволадингиз. Сизнинг самимий муомалангиз ва енгил қўлингиз мени узоқ йиллик юрак хасталиги дардидан халос этди. Мен дилимдаги миннатдорчилигимни қай йўсинда айтишга сўз тополмаяпман.

Ш. СИДДИҚХЎЖАЕВ.

ОТАХОН

Инсон ўз бахтини меҳнати билан яратади. 1-«Пискент» совхози тўртинчи бўлимида истиқомат қилувчи Абдулла ота Иброҳимов ҳаёти бунга ёрқин мисолдир.

Меҳнат унга обрў келтирди. У қирқ икки йилдирки пахтакорлик касбини шараф билан оқлаб келмоқда.

Отахоннинг ҳаёт йўли чиндан ҳам ибратлидир. Колхоз тузумини мустаҳкамлашда фаол иштирок этди. Улуғ Ватан уруши йилларида эса қишлоқ оқсоқоллари билан биргаликда деҳқончиликни яхши йўлга қўйиш учун жонбозлик кўрсатди.

Абдулла ота совхозда пахтачиликни ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшди. Пенсияда бўлишига қарамасдан у шу кунларда ҳам далага чиқмасдан туролмайди. Айниқса ғўза парвариши қизғин дамларда ёш сувчиларга устозлик қилади.

— Мен, — дейди отахон, — Москвада бўлиб ўтган партиямиз съезди ишини жуда қизиқиб ва ҳурсанд бўлиб кузатиб бордим. — Съездда бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш, халқимизнинг бундан буёнги турмуш фаровонлигини янада кўтаришга қаратилган оқил гаплар айтилди. Қишлоқ хўжалигимизни юксалтириш тадбирлари белгиланди. Ғамхўрлик, меҳрибонлик учун партиямизга минг-минг раҳмат.

С. АҲМЕДОВ.

МУНОСИБ СОВҒА

КПСС XXV съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Қуйи Чирчиқ район механизаторлари техника ремонтини кун сайин жадаллаштириб, экиш мавсумига сифатли созлаб қўйдилар.

Шу кунгача мавжуд 148 та ҳайдов, 537 чопиқ, 230 дан ошиқ транспорт тракторлари, 100 та канов, 210 та пахта, 31 дон сеялкалари, 284 та культиватор, 100 дан ортиқ тишли, 55 та дискали борона, 50 та чизель, 190 та ПГС—2,4 мосламаси баҳорги экишга тахт қилиб қўйилди.

Айниқса, Ленин, Энгельс, Киров номли ва «Коммунизм тонги» колхозлари биринчилар қатори ремонтни тугалладилар.

Т. АЗИМОВ.

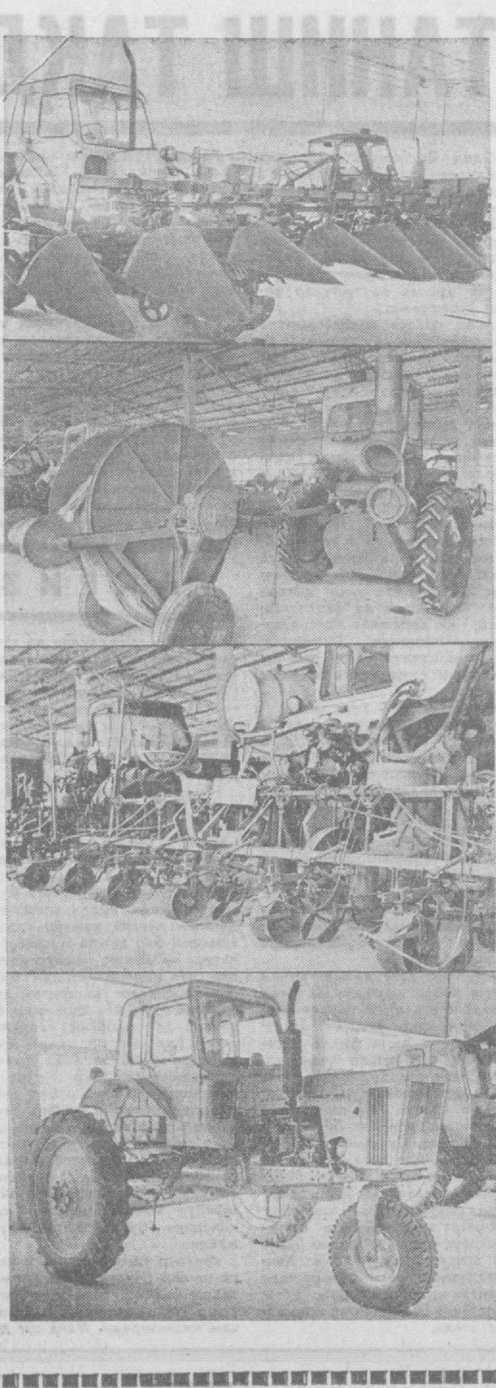

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН ЯНГИ МАШИНАЛАР

Ўрта Осиё машина-синаш станциясида қишлоқ хўжалиги учун кўплаб янги техникалар синовдан ўтказилмоқда. Уларнинг айримлари шу йилдан бошлабоқ ишлаб чиқаришга жорий этилади.

Суратларда: Ана шу машиналардан намуналар: (Юқоридан пастга). Пахтани чеканка қиладиган янги, юксак унумли осма агрегат. «ШША-165» маркали кўчма суғориш агрегати ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини суғоришда деҳқонлар учун қўл келади. Бу агрегат ГСКБ конструкторлари томонидан тайёрланган. 90 сантиметр қатор оралиғида ўстириладиган пахта учун мўлжалланган олти қаторли чигит экадиган сеялка. «МТЗ-80 Х-2» маркали трактор ҳам пахтакорларнинг меҳнатини енгиллатиши турган гап.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

40 ЦЕНТНЕР УЧУН

Калинин номли колхоз аъзолари Жўра Сафаровни ўз касбининг устаси, дейишади. Дарҳақиқат шундай.

У шу колхозда туғилиб, шу ерда вояга етди. Оддий колхозчи, звено бошлиғи, сўнг бригадир ва участка бошлиғи бўлди. Улуғ Ватан урушида иштирок этиб, яна колхозига қайтди. Меҳнатга бўлган меҳр-муҳаббати, ишчан ва тиришқоқлиги учун бир неча бор ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан мукофотланди.

1974 йил охирида, колхоз правлениеси уни қолоқ бригадалардан бирига бошлиқ этиб тайинлади. Дастлаб у бригаданинг қолоқлик сабабларини ўрганди. Йиғилишларда, колхозчилар билан ўзаро суҳбатларда мавжуд камчиликларни уларга рўйирост тушунтирди. Бригада аъзолари катта кўтаринкилик билан меҳнат қила бошладилар.

Ўтган йилнинг кўкламида 80 гектар майдонга барака уруғи қададилар. Лекин, обҳаво аксига олгандек, қуруқ келиб, чигит ҳадеганда униб чиқавермади. Чигит униб чиқиши керак бўлган кунлар ҳам ўта бошлади. Лекин, бригада аъзолари ўзларини йўқотиб қўйишмади. Дарҳол улар чигит суви беришга киришдилар. Ўз вақтида кўрилган тадбир ўз самарасини кўрсатди.

Далада аҳдга яраша мўл ҳосил етиштирилди. Илгарилари аранг гектаридан 17—20 центнердан ҳосил олиб келган бригада ерларидан 35 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Пландан ташқари 10 центнер кўп пахта етиштирилди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида бригада аъзолари «Ўтган йилги ютуқни мустаҳкамлаймиз, гектаридан 35 центнердан ҳосил оламиз», деб аҳд қилган эдилар.

— КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1976 йилги халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарори,— дейди бригада бошлиғи Ж. Сафаров,— бригадамиз меҳнат аҳлини руҳлантириб юборди. Биз ўз режамизни қайта кўриб чиқиб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга қарор қилдик.

Ж. Сафаров бошлиқ бригада аъзолари шу кунларда дала ишларини кучайтирмоқдалар. Бригаданинг Д. Бектўрғонов, Т. Нуриллабоев бошлиқ звеноларида кўкламга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Бригадага бириктилган экиш техникалари ремонти муддатидан илгари тугатилди. Ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит келтириш ишлари тугалланди.

Бу ишларда бригаданинг Исмоил Мамедов, Абдували Қосимбеков, Хайдар Қуюлиев каби аъзолари пешқадамлик қилаяптилар.

Х. МИРЗАЕВ.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИГА МУВОФИҚ

ЖЕНЕВА, 9 март. (ТАСС). Бугун шу ерда қуролсизланиш комитетининг навбатдаги мажлисида СССР вакили А. А. Рошчин сўзга чиқиб, КПСС XXV съездининг қарорлари муносабати билан СССРнинг қуролсизланиш соҳасидаги баъзи таклифларига тўхталиб ўтди.

У бундай деди: Совет Иттифоқи съезд қарорларига мувофиқ қуролсизланиш соҳасидаги кўпгина тадбирларни амалга ошириш йўлидаги, шу жумладан қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш масалалари хусусида БМТ Бош Ассамблеясининг СССР ташаббуси билан қабул қилинган резолюцияларини амалга ошириш йўлидаги ҳаракатини давом эттира беради.

Совет делегацияси, деди у, ялпи қирғин қуролларининг янги турларини яратиш ва ишлаб чиқаришни тақиқлаш хусусидаги масалани комитетда қараб чиқиш юзасидан амалий таклифларни илгари сурди. Совет Иттифоқи тегишли халқаро битимни ўз вақтида, ҳозиркинг ўзидаёқ ишлаб чиқиш ва тузишни зарур деб ҳисоблайди.

СССР делегацияси, деб таъкидлади у, ҳарбий мақсадларда табиий муҳитга таъсир ўтказишни тақиқлаш соҳасидаги ишларни тезроқ тугаллашни ҳам таклиф қилади.

ФРАНЦИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 9 март. (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг Сиёсий бюроси бу ерда эълон қилган баёнотда Франция Коммунистик партияси 7 мартда бўлиб ўтган кантонал сайловнинг биринчи даврасида эришган муваффақиятлар қайд қилинади.

Франция Коммунистик партияси, дейилади баёнотда, 2.368 минг овоз олди; бу эса овоз беришда қатнашганларнинг 22.8 процентини ташкил этади. Компартия 1970 йилда ўтказилган сайловдагига нисбатан 350 минг кўп овоз олди, унинг сайланган номзодлари сони кўпайди. Компартия кантонларнинг кўпчилигида ўз таъсирини мустаҳкамлади ва сайловнинг иккинчи даврасн арафасида қулай аҳволда турибди. Кўпгина ишчилар кантонларида, шунингдек вино кўп тайёрланадиган жануб сингари қишлоқ зоналарида Франция Компартияси тарафдорларининг сони кўпайиб бормоқда.

Овозларнинг 52 процентига эга бўлган сўл кучлар анча силжишга эришди. Сўл кучларнинг демократик ўзгаришларга бўлган иродасини ифода этувчи бу силжиш тобора аён бўлмоқда.

Шундай қилиб, дейилади баёнотда, бу сайлов реакция кучларининг анча чекинганлигидан далолат бермоқда. Халқ ҳозирги кўпчиликни ташкил этувчи партияларнинг номзодларини аввалгига қараганда анча ошкора қоралади. Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари ишсизлик, инфляция, турмуш даражасининг пасайиб бораётганлиги учун жавобгар бўлган кишиларни қаттиқ қораладилар.

Сайлов биринчи даврасининг натижалари иккинчи даврада французларнинг ўзларининг муҳим талабларининг қондирилишига ва ўзгаришлар йўлидан олға боришга қатъий қарор берганлигини тасдиқлаш имконини беради. Бунинг учун улар келгуси якшанба куни ҳамма жойда энг кўп овоз олган сўл кучларнинг номзоди учун овоз беришлари зарур. Бу номзод иккинчи даврада барча демократлар иттифоқининг номзоди бўлиб қолади.

Франция Коммунистик партиясининг Сиёсий бюроси партия аъзоларини, партия ташкилотларини иккинчи даврада барча демократлар иттифоқи номзоди энг кўп овоз олинишини таъминлаш учун бутун кучларини сарфлашга даъват этди.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШИ

ВАРШАВА. Польша Бирлашган ишчи партияси VII съезди шу беш йилликда социалистик Польша кончилари олдига кўмир қазиб чиқаришни 1980 йилга бориб 200 миллион тоннага етказиш вазифасини қўйди.

Люблиндаги янги кўмир хавзасидаги иккита шахта ўша йилга бориб дастлабки миллион тонна кўмирни қазиб чиқара бошлайди. Ҳозирги вақтда у ердаги Богданка қишлоғида биринчи тажриба шахтасини қуриш тез суръатлар билан давом эттирилмоқда.

Кейинги йилларда ўтказилган тадқиқотлар Люблин воеводлигида 40 миллиард тонна тош кўмир запасларига эга бўлган жуда бой қатламлар борлиги тўғрисидаги тахминларни тасдиқлади.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ УЧУН

ПРАГА. Чехословакия Коммунистик партияси XIX съездининг директиваларига мувофиқ бешинчи беш йилликда Чехословакия курортларида ўринлар сони 3 мингтага кўпайиши керак эди. ЧССР соғлиқни сақлаш ходимлари ўз ишларини якунлаб, бу вазифа ҳатто ошириб бажарилганлиги тўғрисида фахрланиб рапорт бердилар. Шу вақт ичида Чехия Социалистик Республикасида 2.620 ўринли, Словакияда эса 1.670 ўринли санаторийлар қурилди.

АРГЕНТИНАДАГИ АҲВОЛ

БУЭНОС-АЙРЕС, 9 март. (ТАСС). Бу ерда ҳукмрон Хустисиалист партиясининг съезди сиёсий кескинлик давом этаётган ва иқтисодий қийинчиликлар кучайган бир вазиятда ўтди. Съезд кўпчилик овоз билан республика президенти Мария Эстела Мартинес де Перонни яна партиянинг раислигига сайлади. Партиянинг мўътадил қаноти, деб аталган вакиллларидан иборат съезд делегатларининг қарийб 40 проценти овоз беришда қатнашмади. Партия миллий кенгашининг янги состави сайланди. Ҳукумат сиёсатини ва составини ўзгартиришга тарафдор бўлган кишилар партиянинг миллий кенгашидан чиқарилди.

Ҳукумат бир неча марта қайта тузилганлигига қарамай у ҳали ҳам барқарор эмас. Кеча президент миллий мудофаа министри Рикардо Гуардонинг истеъфосини қабул қилди. Газеталарнинг хабар беришича, у президентнинг сиёсатига қўшилмаслигини билдирган.

Айни бир вақтнинг ўзида энг зарур баъзи молларнинг нарҳи, транспорт тарифлари ва коммунал хизмат ҳақи яна анчагина оширилганлиги эълон қилинди.

«КЎЧАГА ЧИҚА КЎРМАНГ»

БОНН, 9 март. (ТАСС). Ғарбий Германиянинг энг катта шаҳарларидан бири Франкфурт-Майн шаҳри жиноятчиликнинг кўплиги жиҳатидан мамлакат шаҳарлари орасида биринчиликни сақлаб турибди. Буни шаҳар полициясининг бошлиғи К. Мюллернинг баёнотидан ҳам билса бўлади. Унинг сўзига қараганда, 1975 йилда шаҳарда 61.691 жиноят содир бўлган. Шу билан Франкфурт-Майн шаҳри Гамбург, Кёльн, Мюньхен шаҳарларидан «ўзиб ўтган».

Матбуот «йирик шаҳарлар балоси» деб атаган жиноятчиликка кўпгина нарсалар сабаб бўлмоқда. Ишсизликнинг кўпайганлиги мана шу энг муҳим сабаблардан биридир. Мамлакатнинг худди мана шу саноат районларида жиноятларнинг айниқса кўплаб содир бўлаётганлиги бежиз эмас.

Одам ўлдириш ва талончилик, қуролли ҳужум ва ўғирлик Германия Федератив Республикасида кундалик оддий бир ҳодиса бўлиб қолди. Полиция йирик шаҳарларнинг аҳолисини кеч қурунлари уйдан чиқармасликка даъват қилмоқда. Кўчага чиқиш хавфли бўлиб қолди.

КУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

МАДРИД, 9 март. (ТАСС) Испания ЭФЭ агентлигининг хабар беришича, Басклар мамлакатида иш ташлаган кишиларнинг сони тўрт юз мингдан ошиб кетди. Испаниядаги ана шу районда аслини олганда, ҳар икки ишчи ёки хизматчининг бири иш ташламоқда.

Саноат зоналарида стачка ҳаракати айниқса кенг қулоч ёзди. Масалан, Бискайя вилоятида меҳнат можаролари оқибатида иш ташлашда бир юз эллик мингдан ортиқ киши қатнашиб, корхоналарнинг ҳаммаси тўхтаб қолди. Ишчилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар. Вилоятнинг айрим шаҳарларида оммавий намойишлар бўлиб ўтди. Басаурида ишчилар билан намойишчиларни тарқатиб юборишга уринган полиция ўртасида тўқнашув бўлиб ўтди. Ишчилардан бири оғир жароҳатланди.

Гипускоа вилоятида иш ташлаган 130 минг киши корхона эгалари уларнинг иш ҳақини кўпайтирмагунга қадар ишга тушмасликларини изҳор этдилар. Алава вилоятидаги стачкада 45 минг киши қатнашмоқда.

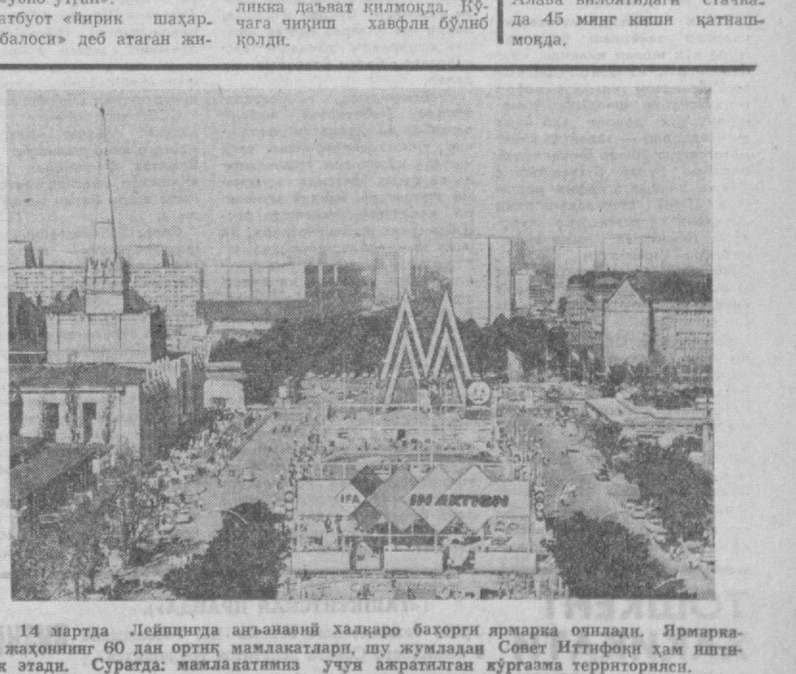

14 мартда Лейпцигда анъанавий халқаро баҳорги ярмарка очилади. Ярмаркада жаҳоннинг 60 дан ортиқ мамлакатлари, шу жумладан Совет Иттифоқи ҳам иштирок этади. Суратда: мамлакатимиз учун ажратилган кўргазма территорияси.

ТАСС фотохроникаси.

БАҲОР ГУЛЛАРИ

Ўша баҳор елларини у ҳамон эслайди.

Армия хизматини тамомлаб, ўзининг туғилиб-ўсган қадрдон Қорақўйли қишлоғига қайтиб келган бир палла эди. Уч-тўрт кун уйда дам олгандан кейин далага чиқди. Дўстлари қатори пахта терди, хирмон уйиб, «оқ олтин» карвонларини тузди.

Бир кун Рашид велосипедга ўтириб, адирга борди. Қишлоқдан ўн-ўн беш чақирим олисдаги бу паст-баланд жойлар қадим замонлардан буён қўл тегмай ётарди. Баҳор мавсуми ўтиб, саратон гармсели оташ пуркаётган бир пайт. Кўклам ёмғиридан гуркираб ўсган ёввойи ўтлар энди ковжираб қолган. «Сув бўлмагандан кейин аҳвол шу-да», деди Рашид юпун адирларга хомуш қараб.

Адирлар орасидан ипдайгина сув ўтади. Уни адирлар устига чиқарилса қандай бўларкин? Шу ўю хаёллар ёш пахтакор қалбини чулғаб олди. Рашид армия сафида хизмат этиб юрган вақтида қўриқ ерларда янги бунёдга келаётган шаҳарларда бўлди. Ҳамма ерда инсон қўли билан мўъжизалар яратилмоқда: Дарёлар тўсилиб, ГЭСлар қад кўтармоқда. Олис жойлардаги дарёлар суви иккинчи бир унумдор қўриқ ерларга олиб келинмоқда. Инсон қўли чиндан ҳам гул.

Рашид ўйларди: ўз қишлоғидаги бир парча қўриқ ер наҳотки эпақага келтирилмаса! Сой сувини адир устига чиқариш керак. Аввал адирларни экишга боп қилиб текислаш зарур. Кейин сойга насос ўрнатилса, адир усти чаманга айланади. Бу ерлар бир-икки кишининг қўли билан обод бўлмайди. Колхоз комсомоллари билан маслаҳатлашиш керак.

Шу куни оқшомда қишлоқнинг тенгқур ёшлари билан ўз режалари ҳақида маслаҳатлашди. Бу режа дўстларга қанот бағишлайди. Колхоз комсомол ташкилоти уни маъқуллаб, махсус қарор қабул қилди. Комсомоллар Сой даштида ташкил этиладиган янги комсомол-ёшлар бригадасини ўз оталиқларига олдилар. Бригадага биринчи бўлиб илғор комсомоллардан Тошбой Бегимқулов, Хўжамир Қосимов ва Жиянбой Бекназаров ёзилди. Рашид бу азамат дўстлари билан эртаси куни ўша юпун, хомуш адирга келди.

Шамол заптига олган. Қиш чилласи чирсиллаб турипти. Изғирин қор уюмларини ўнгирларга супуриш билан овора. Яқин атрофда бирор жонивор кўринмайди. Адирлар орасидан ўтган сой эса музлаб ётибди.

Ҳаммаёқ ўраю-ўпқон-ку. Сув турармикин?—хаёл билан сўради Тошбой Рашиддан.

— Бу иш ўзимизга боғлиқ, дўстим, — жавоб қайтарди Рашид. — Сўнг сой тепасига келиб, пастликни кўрсатди,— ҳов анави ерга насос ўрнатамиз. Бу турган жойимизни эса яхшилаб текислаб, ҳайдаймиз, сўнг сувни йўлимизга бурамиз. Қарабсизки, чигит униб, сизу бизни табриклаб, кутиб турибди. Енг шимариб, уни парваришга тушамиз.

— Юмронқозиқлар адирни илма-тешик қилиб юборган. Чиқарган сувимиз зое кетмаса бўлгани, — яна ўз мулоҳазасини билдирди Бегимқулов.

— Зое кетмайди. Биз ҳам бу ердан кетмаймиз. Сув ҳам бу ердан кетмайди, — қатъий жавоб қайтарди чўлқувар ёшлар сардори.

Комсомоллар ўзлаштириладиган ерларни аниқлаб, картасини раисга топширдилар. Раис картага қараб «бу ерларни биламан. Оғир ерлар. Лекин сизлар ҳар қандай қийинчиликларни енгиб, мўъжизалар яратувчи азаматларсизлар. Табриклайман. Эртагаёқ сизларга ер текисловчи машиналарни юбораман. Район раҳбарлари билан гаплашиб келдим. Улар ҳам сизларнинг ташаббусларингиздан ҳурсанд. Улар ҳам қўшимча техникадан ёрдамни кўрсатишмоқчи, деди.

Моторлар овози адирларни уйқудан уйғотди. Ерлар текисланиб, янги экин майдонлари вужудга келди. Лекин ерлар текисланган бўлсада уларнинг паст-баландлиги билиниб турарди

— Бу жойларни суғориш қийин бўлди, — деб қия ерларга хомуш қараб қолди Жиянбой.

— Қия жойларга қиялаб сув берамиз. Бошқа колхозларда ҳам қия жойларда пахта унганлигини кўрганман. Бизларнинг ўша жойлардаги пахтакорлардан нима камчилигимиз бор, — деди Рашид. Сўнг ариқ қазишни тайинлади, бу ерга оби-ҳаёт олиб келамиз, деди.

Ариқ қазилди. Чигит экилди. Биринчи нав-ниҳоллар, ҳосилга интиқ эди кўзлар. Ниҳоят, ғўза кўчатлари қийғос униб чиқди. Ёшларнинг қувончи оламга сиғмасди.

Кўчатлар дадиллашгандан кейин парвариш бошланди. Ягана ва культивация вақтида ўтказилди. Рашид, Жиянбой ва Тошбой ғўзаларга сув тарашга киришдилар. Ҳамма иш жойида бораётгандай эди...

Бир куни карта айланиб юрган Жиянбой, эгатлардан оқизилган сув карта ўртасига келиб, йўқ бўлиб қолаётганлигини айтди. Ҳамма ўша ерга шошилди. Дарҳақиқат, ўпқонлар пайдо бўлиб, сув ер остига ўтиб кетаётган эди. Бригада аъзолари эгатма-эгат юриб, ўпқонларни беркитишга киришдилар. Бу аҳвол иккинчи, учинчи суғориш пайтларида ҳам содир бўлди. Баъзи карталарни ҳеч эпақага келтириб бўлмади. Бу ҳаммани ташвишга солди. Чунки ўсиб, гуркираб турган кўчатлар ковжираб қолди.

Рашид бригада аъзоларини далага кўчириб олиб келди. Колхоз бинокорлари уларга шинам дала шийпони қуриб бердилар. Тунаб, дам олиш учун алоҳида хоналар қурилди. Ошхона ва озиқ-овқат дўкони бунёд этилди. 12 кишидан иборат бўлган комсомол-ёшлар бригадаси 1959 йилда сой-адирлардан биринчи пахта ҳосилидан хирмон уйдилар. Ҳосил гектар бошига ўн центнердан сал юқорироқ бўлди. Бу дастлабки ғалаба эди.

Кейинги йили иш анча яхшиланди. Бригада аъзолари 28 кишига етди. Пахта майдони 67 гектарга кенгайтирилди. Ҳар гектаридан олинадиган пахта ҳосили 30 центнерга борди.

1975 йилда сойда сув кам бўлди. Бунинг устига ёмғир бўлмай, ерга ташланган чигит вақтида униб чиқмади. Бригада механизатори Олим Урозалиев 27 гектар ерни қайта бузиб чигит экди. Деярли ҳамма ерга чигит суви берилиб, кўчат ундириб олинди. Чигит текис ундириб олиниши билан унинг парваришини тезлаштиришга киришдилар.

Ғўза парваришида бригада аъзоларидан Санобар Абдуғаниева, Ибодат Махсумова, Насиба Каримова, Турди Асроевалар намуна кўрсатиб ишлашди. Бу азамат ёшларнинг ғайрати билан ғўза кўчатлари яхши парвариш қилинди. 1975 йилда оби-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил кўтарилди. Мажбурият ошириб бажарилди. Бригада аъзоларининг ўртача ойлик иш ҳақи 150 сўмдан ошиб кетди. Бригада колхозда пешқадам бўлиб қолди. Бригада бошлиғи Рашид Хожибеков Октябрь революцияси ордени билан мукофотланди. Пешқадам аъзолар ҳам қимматли буюмлар билан тақдирландилар. Комсомол йўлланмаси билан Санобар, Насиба ва Турдиойлар қардош Болтиқбўйи ва Кавказ Республикаларига саёҳатга бориб келдилар.

Шу кунларда бригада аъзолари экин майдонларини янги ҳосилга тайёрлаш билан бандлар. Ерлар ҳайдалиб, ариқ-зовурлар тозалаб қўйилди. Техника ремонтдан чиқарилган.

Март — баҳор ойи. Бригада аъзолари наврўз кунларини далада ўтказадилар. Уларнинг режалари улкан. Бригада сардори коммунист Рашид Хожибеков ўз шериклари номидан бундай дейди:

— Жонажон партиямизнинг XXV съезди янги беш йилликнинг улуғвор режаларини белгилаб берди. Янги беш йилликда бизнинг қуёшли республикамиз пахта ҳосилдорлиги янада кўтарилади. Беш йиллик охирида республикамиз 6 миллионлик улкан хирмон кўтаришга аҳд қилган. Бу буюк «оқ олтин» тоғларини яратишда бизнинг комсомол-ёшлар бригадамизнинг ҳиссаси катта бўлади. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 40 центнерга етказамиз

Рашид шу сўзларни айтар экан, ўз даласи томонга қаради Унинг қорамтир юзини ёқимли баҳор шабодаси сийпалаб ўтарди, қалбидаги улкан орзуларини жўш урдирар эди.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ,
Бўка районидаги «Ленинизм» колхози.

ПИЛЛА МЎЛ БЎЛАДИ

Пиллачиликни ривожлантиришнинг муҳим омилларидан бири унинг озуқа базасини мустаҳкамлашдир. Бу йил 1500 қути қурт боқиб, ҳар қутисидан 56 килограммдан ҳосил олишга аҳд қилган чинозликлар шу кунларда тут кўчати ўтказишга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Бу йил район бўйича 700 минг тут кўчати экиш мўлжалланган. Ҳозиргача 600 минг тупдан ортиқ кўчат экилди.

Мавжуд тутзорлар агротехника талаблари асосида чуқур шудгор қилиниб, ўғитланмоқда. Тупроқнинг унумдорлигига қараб минерал ва маҳаллий ўғит солинаётир. Шунингдек қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши профилактик тадбирлар ҳам кўрилаётир.

Райондаги «Москва», Киров номли, «Қизил Октябрь» колхозларида айниқса иш қизитиб юборилди. Бу хўжаликларнинг илғор бригадалари кўчат экиш планларини ортиғи билан бажариш учун курашмоқдалар. Шунингдек, уларда қурт боқиладиган хоналарни тайёрашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Сўкичаклар учун зарур материаллар, печкалар, ёқилғи ва бошқа керакли ашёлар тайёрлаб қўйилаётир.

А. ШАРАФИЕВА.

ДАЛАЛАРГА КЎПРОҚ ЎҒИТ СОЛИНАДИ

Чирчиқ ва Фарғона химиклари йил бошидан буён пахтакорларга планга қўшимча қилиб 50 минг тонна азотли ўғит жўнатдилар.

Деҳқонларга йилдан-йилга тобора кўпроқ минерал ўғит етказиб берилмоқда. «Ҳосилдорлик малҳами» асраладиган катта-катта омборхоналар қурилмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ Наманган областида 11 минг тонна ўғит асраладиган Тўрақўрғон омборхонаси, Самарқанд ва Сурхондарё областларида ҳар биттасида 10 минг тоннадан ўғит сақланадиган иккита омборхона қурилди. Ҳозир Қашқадарё областида худди шундай ҳажмдаги омборхоналар қурилаётир.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«МАСЪУЛИЯТ ҲИССИ ҚАНИ?»

Ана шу сарлавҳа билан босилган мақолада Оққўрғон район партия комитети, меҳнаткашлар депутатлари район Совети органи «Мўл ҳосил учун» газетаси ишидаги камчиликлар очиб ташланган эди.

Хусусан, газетада босилаётган мақола, корреспонденцияларнинг тематикаси торлиги, ғоявий-сиёсий савияси паст бўлиб қолаётганлиги, айрим ҳолларда жиддий чалкашликларга, қўпол хатоларга йўл қўйилаётганлиги мисоллар билан кўрсатилган эди.

«Мақола район партия комитети бюро йиғилишида муҳокама қилинди,— дейилади район партия комитетининг секретари С. Йўлдошеванинг имзоси билан ёзиб юборилган жавоб хатида.— Коллектив олдидаги масъулиятни, принципиалликни, ижодий ташаббусни бўшаштириб юборганлиги учун газета редактори У. Умаровга ҳайфсан берилди. Маъмурият фаолияти устидан назоратни яхши йўлга қўймаганлиги учун партия ташкилотининг секретари огоҳлантирилди».

Бюрода қабул қилинган қарорда мақолада кўрсатилган камчиликларни тугатиш, редакция ходимлари ўртасида оммавий-тарбиявий тушунтириш ишларини янада яхшилаш, газетада босиладиган материалларнинг актуаллиги, ғоявий-бадиий савиясини кўтаришга, танқидий материалларнинг таъсирчанлигини оширишга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Бюро қарори редакция бошланғич партия ташкилоти йиғилишида ишлаб чиқилди ва газета ишини яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўрилди.

«БАҲОР» ГУЛЛАРИ. Абдусаттор Тўраев фотоэтюди.

ТАНИШ ТАҚДИРЛАР

ТАҚРИЗ

Одил Ёқубовнинг «Биллур қандиллар» қиссасини ўқиганда беихтиёр ўйларга берилсан киши.

Бу, албатта, бежиз эмас. Сабаби шундаки, мана шу асарда жонли, реал, бизга яқин ва таниш одамлар, ҳодисалар, ҳислар ва туйғулар билан учрашамиз.

Асар мавзуи адабиётимизда кашфиёт эмас. Конфликт ва тематика ҳамда кўтарилган ғоя ва проблемалар жиҳатидан мазкур қиссада бирор янгилик кўрмаймиз. Лекин масала фақат янгиликдами? Ким айтадики, яхши асарларни фақат оригинал, қўл тегмаган темаларда ёзиш мумкин деб? Неча бор мурожаат қилинган мавзуларда зўр асарлар яратилганлиги ҳаммага маълум. Умуман эскими, янгими тема, ғоя, проблема ҳали мақсад-ку, ахир! Адабиётда эса бизни мақсаддан кўра кўпроқ унинг қандай бажарилганлиги ва акс этганлиги, қай даражада ёритилганлиги қизиқтиради. Бизнингча, «Биллур қандиллар»ни ҳам шу жиҳатдан ёндошиб баҳолаш керак.

О. Ёқубовнинг янги қиссасида диққатни жалб қиладиган ижобий хусусиятлардан бири асарда бадиий мантиқ билан ҳаётий мантиқнинг уйғунлашуви, параллеллигидир. Иккинчи ижобий жиҳати эса, муаллифнинг баён этиши билан эмас, тасвирлаш йўли билан, сунъий ҳукмлар чиқариш йўли билан эмас, исботлаш, далиллаш йўли билан китобхонни ишонтиришидир. Бу айтганларимиз Нилуфарнинг Ҳикматулла ҳамда Бегимқул билан муносабатларида яққол кўринади.

Муаллиф ҳаёт драматизмини ўзича кафш қилгани ва реал ифодалагани учун асарда қаҳрамонларнинг, хусусан Нилуфарнинг тақдири бизни қизиқтиради. Нилуфар Ҳикматуллани нега севолмайди ва нега Бегимқул билан хушбахт бўлмайди? Ёзувчи бу саволларга ишонарли далиллар билан жавоб беради. Нилуфарнинг Ҳикматулла ҳамда Бегимқул билан тил топа олмаслигининг, ажралишининг сабабини дунёқарашлари, маънавиятлари, характерларининг хилма-хиллиги билан изоҳлаш керак. Худди мана шу фарқлар Нилуфарни Ҳикматулладан ва Бегимқулдан узоқлаштиради, уларнинг ўртасида ўтиб бўлмайдиган жар ҳосил этади.

Ростдан ҳам шаҳар муҳитида ўсган, тарбияланган, маданий, замонавий Нилуфардай бир қиз қандай қилиб, Ҳикматулладай, қизлар билан муомала қилаолмайдиган, «ўта жўн; ўта содда, айни замонда жуда рашкчи ва тўпори» бир қишлоқи йигитни севиши мумкин эди?

Нилуфар Ҳикматулладан кейин Бегимқулга «ёмғирдан қочиб дўлга», «юмшоқ супургидан қочиб, бу чақир тиканга» дуч келади. Жасоратсиз, пассив Ҳикматулладан кейин, актив, ҳаракатчан ва жасоратли Бегимқулни учратиши Нилуфарни адаштиради. Нилуфарнинг ўз характерида бўлган енгилтаклик (бир қанча эпизод ва деталларда образга хос мана шу хусусиятлар яққол кўринади), баъзи бир заифликлар ва тажрибасизликлар ҳам унинг адашишида муайян роль ўйнайди. Шунинг натижасидирки, илк пайтлар Бегимқулнинг ҳаракатлари, муомаласи ва ҳаёсиз қилиқлари ҳам Нилуфарга мардлик, асл йигитлик каби туюлади.

Нилуфар барибир Бегимқул билан ҳам бахтга эришолмайди. У тўйдан сал ўтмасданоқ Бегимқул билан турмуш қуришда хато қилганини сезади, «Ҳа, тўйда ҳам, тўйдан кейин ҳам, Нилуфар ҳеч нарсага муҳтож бўлмади, худди эртаклардагидай кўнгли нимани тусаса ҳаммаси бир зумда муҳайё бўлади... — Лекин, зебу-зийнатлар, кўз қамаштирадиган биллур қандиллар ялтираган, ҳеч нарсага эҳтиёж бўлмаган бу хонадонда «самимий гаплашадиган бир дўст»га, «киши бир нимадан тўлиб кетганда ўтириб дардлашадиган бир „инсон»га, диллашадиган яқин бир ҳамдардга маънавий эҳтиёж, ташналик ичида яшайди. Бегимқул ички оламининг йўқсуллиги, қашшоқлиги унга азоб беради ва Нилуфар ўзини қанчалик алдамасин, овутмасин, чиройга мажбур этмасин, ниҳоят ҳис қиладики, бундай яшаб бўлмайди.

«Биллур қандиллар»даги қаҳрамонлар (Нилуфар ва Ҳикматулла) бизни ўзгарувчанлиги, ўзига хос динамизми билан ҳам қизиқтиради. Мана шу динамизм ҳар қандай сунъийликдан, сохталикдан узоқ, ҳаётнинг бевосита талаби ва тақозоси билан пайдо бўлган бир процессдир. Бу эса ёзувчининг ҳаёт динамикаси билан қаҳрамонлар динамизмининг уйғунлигини, параллеллигини кашф этиш натижасидир.

Лекин, шу ўринда бир нарсани қайд этиш керакки, асардаги ҳар иккала образда — Нилуфар ва Ҳикматулладаги динамизмнинг акс этиши бир савияда эмас. Бир инсон каби Нилуфарнинг ўзгариши кўз олдимизда намоён бўлаётгани табиий бир процесс каби тасвирланган бўлса, Ҳикматулланинг ўзгариши бошқача талқин этилади. Негадир ёзувчи Ҳикматулланинг армия ҳаётини, унинг қандай қилиб ўзгарганини ифодалашда жонли эпизод ва деталлар орқали тасвирлашдан кўра кўпроқ шунчаки баён қилишга уринади. Шунинг учун Ҳикматулла образидаги ўзгариш, динамизм нисбатан юзаки, саёз чиққан ва муаллиф томонидан яхши далилланмагани учун унчалик ишонарли кўринмайди.

Мазкур қисса тўғрисида гапирарканмиз, асарнинг тугалланиши билан боғлиқ баъзи бир мулоҳазаларимизни ҳам айтиб ўтмоқчимиз. Бизнингча, асарнинг охиридаги сунъий оптимистик руҳ ҳеч кимга ёқмаса керак. Бу ҳаётнинг диалектикасига ҳам, динамикаси ва мантиқига ҳам зид эмасми? Ҳикматулланинг Нилуфар билан ярашишига, уни кечиришига ким ишонади? Шубҳаларнинг йўқолиши, ярадор ва ўлган ишончларнинг соғайиши ва тирилиши мураккаб ва қийин маънавий психологик бир процесс бўлганлигини ҳамма билса керак. Ҳаётда бундай ҳодисалар жуда ҳам камдан-кам учрайди. Бадиий асарда эса тасодифлар эмас, ҳаётий заруриятлар акс этиши керак. Чунки фақат шундай тақдирдагина ёзувчи ишонтира олади.

«Биллур қандиллар» қиссасида замондошларимизни қизиқтираётган актуал проблемалар, ҳаётий масалалар, бизга яқин ва таниш одамлар, уларнинг тақдирлари тўғрисида гап кетяпти. Худди шунинг учун асар бизни ўйга толдиради, ҳаётни, инсонларни ва энг муҳими ўзимизни чуқурроқ тушунишга ундайди.

Яшар ҚОСИМОВ.

ИЖОДИЙ БАРКАМОЛЛИК САРИ

Ўзбекистон кинематографчилари ўз съездларига қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Республикамиз экран усталари бу санага катта-катта ижодий ютуқлар ва улкан истиқбол режалари билан келмоқдалар.

«Тошкент ҳақиқати» мухбирларининг илтимосига кўра Ўзбекистон кинематографчилари союзи Правлениесининг секретари Мухсин АЛИЕВ қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

КПСС XXIV ва XXV съездлари ўртасида совет халқи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида улкан муваффақиятларни қўлга киритди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездга ҳисобот докладида мамлакат ички ва ташқи сиёсати, саноат ва қишлоқ хўжалиги билан бир қаторда коммунизм кишисини тарбиялаб-вояга етказиш ишига улкан ҳисса қўшаётган адабиёт ва санъатимиз ролига ҳам юксак баҳо берди. Бу баҳо ўз маҳорати ва қобилиятини, куч ва ғайратини совет жамияти хизматига сафарбар этаётган кинематографчиларимизга ҳам таааллуқлидир.

Республикамиздаги кино санъати арбобларини ўзига бирлаштирувчи ижодий ташкилот бўлмиш Ўзбекистон Кинематографчилари союзи совет ҳаёт тарзи мавзуини ўзида тўла мужассам этаётган фильмлар ижодкорларининг маҳоратини тинмай такомиллаштириб боришга катта эътибор бериб келяпти. Кино ходимларининг ғоявий-сиёсий дунёқарашини ўстириш, марксча-ленинча фанни чуқурроқ эгаллаш, кинематографияни халқ ҳаёти билан яқинлаштириш, совет кишилари турмуши, кинематографиямиз эришган ижодий ютуқларни кенг тарғиб этиш союзимиз олдида турган асосий вазифалардан биридир.

1971—1975 йиллардаги ҳисобот даврида ўзбек киносида катта қувончли ўзгаришлар юз берди. Бунда КПСС Марказий Комитетининг «Совет кинематографиясини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори катта роль ўйнади. Ўзбек кино усталари яратган кўпгина экран асарлари маҳоратнинг ошганлиги, юксак ғоявийлик ва бадиийлик, тематикаси ва жанрининг ранг-баранглиги билан ажралиб туради. Шуниси, айниқса қувончлики, ўзбек кинематографчиларининг ижодий активлиги шу ҳисобот даври ичида анча ошди, сиёсий етукликка эришди. Улар кўпроқ замонавий темани изчиллик билан ўзлаштириш, экранда совет кишиси —меҳнаткаш, инсон, коммунизм қурувчиси образини чуқурроқ ёритишга одатланиб қолишди.

Ўзбек киносида мутахассис кадрлар тайёрлаш борасида жуда кўп ишлар қилинди. «Ўзбекфильм», «Ўзбектелефильм» ва Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиялари деярли ҳар йили янги кадрлар — талантли кинематографчи ёшлар билан тўлиб боряпти. Булар Бутуниттифоқ Давлат кинематография институти (ВГИК), Москвадаги олий сценария ва режиссура курслари, Ленинград кино инженерлари институти (ЛИКИ), Тошкент театр институти ва мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртларини битириб келган ёшлардир.

Ўзбекистон ССР Давлат киноси ва Ўзбекистон Кинематографчилар союзи кўплаб қобилиятли ёшларни ҳар йили махсус ўқув юртларига ўқишга юбормоқда. Ҳозирги вақтда, масалан, учта киностудияда кўпчилиги ёшлардан иборат 50 га яқин постановкачи-режиссёр меҳнат қилмоқда.

Ўтган ҳисобот даврида Совет кино санъатини пропаганда қилиш бюросининг Ўзбекистон бўлими ва Кино уйи томонидан Ўзбекистон кинематографчилари союзи учинчи съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Кино уйида ҳозирги замон совет ва чет эл кино санъати ҳақида, шунингдек ҳозирги замон сиёсий ва актуал масалаларини ёритишга оид қатор лекциялар ташкил этилди.

СССР Кинематографчилари союзи аъзолари ва ижодий секцияларнинг активистлари учун доимий равишда бадиий, ҳужжатли, телевизион ва мультипликацион фильмлар намойиши ўтказиб борилди. Ўтган давр мобайнида халқаро аҳвол, давлатимизнинг ташқи ва ички сиёсати ҳақида 37 лекция, ахлоқ-одоб темаларида, эстетика ва кино санъати масалаларига бағишлаб 30 лекция ўтказилди.

ЎЗБЕК КИНОСИ ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Совет, шунингдек, чет эл киносининг ҳозирги аҳволи ҳақида доимий лекциялар цикли ўтказиб борди. Бу лекцияларда асосан АҚШ, Англия, Франция, Италия, ГФР, Швеция ва бошқа шу каби мамлакатларнинг кино санъати хусусида сўз юритилди.

Кино уйида лекция ишлари яхши йўлга қўйилган. Ҳозирга давр бу ерда 47 ижодий учрашув бўлиб ўтди. Ўзбекистон кинематографчилари Ё. Тўрақулов, Б. Мамажонов, А. Аъзамхўжаев сингари республикамизнинг йирик олимлари, В. Санаев, Г. Жженов, Л. Чурсина, П. Кадачников, В. Шалевич каби машҳур совет кино артистлари ва бошқалар билан учрашдилар.

Чунончи, оталиқ корхоналари — Чирчиқ ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, «Сувенир» фабрикаси коллективлари билан учрашувлар ўтказилди. Кино санъаткорларимиз турли сафарларда бўлиб, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари билан ҳам учрашувлар ўтказиб бордилар. СССР Кинематографчилар союзи аъзолари бундай учрашувларда чет элларга қилган ижодий сафарлари ҳақидаги таассуротлари билан ўртоқлашмоқдалар.

«Ўзбекфильм», «Ўзбектелефильм», Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияларининг янги ишлари кўриклари ўтказилмоқда ва омма ўртасида муҳокама этилмоқда. Бундай мунозара кечаларини ўтказишда республикамиз киношунослари ва кино танқидчиларининг хизматлари катта бўлмоқда. Биз санъатшунослик фанлари кандидатлари Х. Акбаров, Д. Тешабоев, А. Абдулқосимова, В. Капустин ва бошқалардан кўпдан-кўп миннатдормиз. Улар ўзбек киноси масалаларига доир турли темалардаги докладлари билан чиқиб, ижодий ишимиз ривожига кўмак бермоқдалар.

Ўзбекистон Кинематографчилар союзининг кино санъаткорлари яратаётган асарларнинг ғоявий-бадиий ва профессионал савиясини ошириш учун олиб бораётган тадбирлари ўз самарасини бермоқда. Ўтган ҳисобот даврида «Ўзбекфильм» студиясида 27 та бадиий, 18 та телевизон, 18 та мультипликацион фильмлар яратилди. «Наштар» сатирик кино журналининг 35-сони экранга чиқарилди. «Ўзбектелефильм» ижодий коллективи эса халқимизга 10 та бадиий, 11 та музикали ва 35 та ҳужжатли лента тақдим этди. Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясида эса 266 фильм суратга олинди. Шуни қувонч билан айтиш керакки, студияларимизда яратилган бадиий фильмларнинг ярмиси ҳозирги замон темасидадир.

Қуйидаги фильмларни алоҳида таъкидлаб ўтишни лозим деб биламан. Масалан, кинорежиссёр Зоҳид Собитов томонидан Асқад Мухтор асари асосида экранлаштирилган «Чинор» фильми, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар, Ўзбекистон комсомоли мукофоти лауреатлари Р. Ботиров ва Э. Эшмуҳамедовлар яратган «Сени кутамиз, йигит», «Учрашув ва айрилиқ», Ҳамза номидаги давлат мукофоти лауреати А. Ҳамроев яратган «Мухлис», Х. Ахмеров яратган «Қалдирғочлар баҳорда учиб келади», республикада хизмат кўрсатган артист А. Қобулов яратган «Сен менинг қўшиғимсан», К. Камолова яратган «Аччиқ мева», Ғ. Шермуҳамедовнинг Мирмуҳсин романи асосида яратган «Умид», Э. Хачатуровнинг «Биринчи йўловчилар» фильмлари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Бу фильмларда республикамиз ҳаётида содир бўлган иқтисодий ва маданий ўзгаришлар ўз аксини топган. Ўзбекистон кинематографчилари тарихий бадиий фильмлар яратиш борасида ҳам катта муваффақиятларга эришдилар. «Унутилмаган қўшиқ» (режиссёр Р. Ботиров), «Асосий кун» (режиссёр И. Ҳамроев), «Бу ердан чегара ўтади» (режиссёрлар Э. Хачатуров ва Ю. Сепчук), «Еттинчи ўқ» (режиссёр А. Ҳамроев) ва бошқа шу сингари тарихий-революцион фильмларни алоҳида таъкидлаб ўтиш мақсадга мувофиқдир.

Тарихий-биографик фильмлар орасида «Абу Райҳон Беруний» айниқса диққатга сазовордир. Бу фильмни Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номидаги давлат мукофоти лауреати Шуҳрат Аббосов экранлаштирган. Фильмда улкан олимнинг шахси, дунёқарашининг такомиллашиши, унинг фалсафий-сиёсий қарашлари чуқур таҳлил этиб берилган.

СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, машҳур кино-режиссёр Комил Ёрматов бу жанрни ўзининг «Кишилар орасида танҳо» янги катта асари билан янада бойитди.

Совет Ўзбекистонининг кўп қиррали ҳаёти— пахтакорларнинг шонли ишлари ва республикамиз ишчилар синфининг ажойиб муваффақиятларини, бутун ўзбек халқининг жўшқин меҳнат сурури ва шоди-хуррам ҳосил байрамларини кўрсатиш, тараннум этиш сингари куннинг энг муҳим ва актуал масалаларини талқин қилиш —«Ўзбектелефильми» студияси ижодкорлари зиммасига юклатилган. Студия ходимлари тўла метражли, рангли «Съезддан съездгача» ҳужжатли телефильмини яратишга катта куч ва ғайрат сарфладилар (постановкачи-режиссёр Х. Иброҳимов). Бу фильм Бутуниттифоқ телефильмлар циклига киритилди ва унга «Правда» газетаси саҳифаларида юксак баҳо берилди.

Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студияси томонидан яратилган кўпдан-кўп картиналар ишчилар синфи, совет халқининг саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳасида эришган катта зафарлари, фан, маданият ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги юксалишларга бағишланган. Ўзбекистон кино ҳужжатчилари асарларида томошабинларнинг замонавий истак ва талаблари ҳисобга олинаётгани таҳсинга сазовордир. Бундай экран асарлари мавзусида халқлар дўстлиги, совет воқелиги марказий ўринни эгаллайди. Масалан, «Ленин ва Ўзбекистон», «Мирзачўл», «Беш йиллик билан учрашув», «Дўстлик ва синов йиллари», «Метро қурувчиларининг бир куни», «Республиканинг учинчи ордени» каби фильмларни шулар жумласига киритиш мумкин. Ўзбекистон кинематографчиларининг социалистик мамлакатлар кино санъаткорлари ва прогрессив чет эл кино ходимлари билан ижодий алоқалари йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Осиё ва Африка мамлакатлари кино ходимларининг анъанавий Тошкент кинофестивали бунга ёрқин мисолдир. Ўтган ҳисобот даврида иккинчи (1972 йил) ва учинчи (1974 йил) кинофестиваллар бўлиб ўтди. Бу йил Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари тўртинчи халқаро кинофестивалини ўтказиш учун қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Булардан ташқари, республика Кинематографчилари союзи чет эллик кинематографчиларни республикамизда тез-тез қарши олмоқда ва айни бир вақтда ўз аъзоларини тажриба алмашиш учун чет элларга — халқаро фестивал ва симпозиумларга юбормоқда. Масалан, ўтган беш йил ичида союз Венгрия, Руминия, ГДР, Югославия, Бельгия, Покистон, Финляндия, Франция ва бошқа чет эл давлатларининг кино ходимлари делегацияларини қабул қилди. Шу давр мобайнида союз аъзоларидан Х. Файзиев, Л. Файзиев, С. Муҳамедов ва бошқалар чет элларда ижодий командировкаларда бўлишди. Жами, 25 дан ортиқ союз аъзоси чет эл мамлакатлари бўйлаб сафар қилиб қайтишди. 1973 йилда Швейцарияда ўзбек киноси ҳафталиги зўр муваффақият билан ўтди.

Амалга оширилган катта меҳнат ва эришилган муваффақиятларга қарамай, ўзбек кино санъати усталари жонажон халқимиз учун ҳали кўп ва салмоқлироқ ижод қилишлари керак. Улар ҳаётимиз воқелигини ҳали тўлақонли, атрофлича қамраб ололганлар, деб бўлмайди. Давримизнинг ҳақиқий қаҳрамонлари — ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлар, совет интеллигентлари ҳаёти экранда ўзининг жуда кенг аксини топиши лозим.

КПСС XXV съезди, Ўзбекистон КП XIX съезди, чунончи КПСС Марказий Комитетининг «Совет кинематографиясини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари кинематографчиларимиз олдига катта ва масъулиятли вазифалар юклади. Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, бизнинг кино санъатимиз ходимлари жонажон партия ва ҳукуматимиз, бутун совет халқи томонидан зиммамизга юклатилган вазифаларни шараф билан адо этадилар.

ОТА-ОНАЛАР МАМНУН

ТОШКЕНТДАГИ 68-болалар боғча-яслиси тарбиячилари ҳақида ота-оналар фахрланиб гапирадилар. Чиндан ҳам бу ерда кичкинтойлар меҳрибон мураббийлар қўлига топшириб қўйилган.

Боғча-ясли мактаблар билан мустаҳкам алоқа боғлаган. Қўшни боғчалардан ҳам тарбиячилар келиб туришади.

— Янги ўқув программаси бўйича рус тилидан машғулотлар ташкил этдик, — дейди мудира А. Абдуллаева. — Бу хил суҳбатлар кўргазмали қуроллар ёрдамида олиб борилади. Шу мақсадда яқинда бир неча сўмлик кўргазмали қуроллар сотиб олдик.

Т. ҚОЗОҚБОЕВ.

Спорт

ЭНГ КУЧЛИ БАСКЕТБОЛЧИЛАР ТУРНИРИ

Кеча пойтахтимиздаги «Ёшлик» спорт аренасида баскетбол бўйича аёллар ўртасида олий лигада қатнашаётган энг кучли коллективлари иштирокида 43-чемпионатнинг ҳал қилувчи ўйинлари бошланди.

Тошкентга Совет спорти шарафини жаҳон ва Европа биринчиликларида муносиб ҳимоя қилиб келаётган энг кучли баскетболчилар ҳам келишган. Муҳлислар мамлакатнинг 15 марта чемпиони деган юксак номга сазовор бўлган Риганинг ТТТ ва Европа мамлакатлари кубок эгалари кубогини тўртинчи марта қўлга киритишга муяссар бўлган Ленинграднинг «Спартак» сингари коллективларнинг учрашувларини катта қизиқиш билан кутишган эди.

Кеча «Ёшлик» спорт аренасига биринчи бўлиб Ленинграднинг «Спартак» командаси билан Москванинг «Сим» коллективлари тушишди. Дастлабки минутларда москвалик баскетболчилар кетма-кет муваффақиятга эришиб очколар тўплаган бўлишса-да, кўп ўтмай ташаббусни қўлга олган ленинградликлар 9:8 ҳисобида олдинга ўтишди ва бутун учрашув давомида устунлик қилишди. Биринчи бўлим тугаганда Москва командаси 18 очко орқада эди. Спартакчилар бу матчда осонликча ғалабага эришдилар. Ҳисоб 105:67.

Тошкентдаги якуниловчи тур мусобақалари олдидан Риганинг ТТТ командаси 15 очко билан пешқадамлик қилмоқда.

Кеча республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган Ўзбекистон Давлат физкультура институти баскетболчилари Кишинёвнинг «Инждорстрой» командаси билан учрашди ва 70:61 ҳисобида ғолиб келишди Бугун тошкентликлар ленинградлик спартакчилар билан беллашадилар.

Мусобақалар 16 мартгача давом этади.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ ПЕШҚАДАМ

Югославиянинг Скопле шаҳрида ўтказилаётган шахматчиларнинг халқаро турнирида жаҳон чемпиони Анатолий Карпов яна пешқадамликни қўлга киритди. У 6 турдан кейин 5 очко билан (бир учрашувни кечиктирган) олдинда бормоқда. АҚШ шахматчиси Тарьян 5 очкога, ГДР вакили Ульман эса 4 очкога эга.

Совет шахматчиси Р. Ваганян турнирни мағлубият билан бошлаган эди. У уч учрашувда ютқазгач, кейинги уч ўйинда ғалабага эришди.

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Республикамизда энг кенжа спорт турлардан бири бўлган камондан отиш мухлислари сафи кенгайиши билан бирга спортчиларимиз бир қатор йирик мусобақаларда муваффақиятли қатнашишаётгани кишини хурсанд этади. Яқинда Ворошиловградда ўтказилган мамлакат биринчилигида Наташа Бутузова ҳам иштирок этиб, чемпионлик унвонини қўлга киритган эди. Иккинчи вакилимиз Ольга Руленко ҳам муваффақиятли иштирок этган эди. Команда устозлари Ольгани терма командага таклиф этишди.

Мюнхенда ўтказилган халқаро турнирда тошкентлик мерган 540 очко тўплаб кучли ўнликдан жой олди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«РЕМТОЧМЕХ» КОМБИНАТИГА

капитал қурилиш бўйича инженерлар, экономистлар, бош бухгалтерлар, шоферлар, ревизия бўлими бошлиқлари, бош ревизорлар, инженерлар, бўёқчилар

КЕРАК

Иш командировкалар билан боғлиқ.

ТОШКЕНТ ҚОҒОЗ КОМБИНАТИГА

техника асбоб-ускуналарига хизмат кўрсатувчи навбатчи слесарлар, юк ташувчилар, фрезерчилар, электр монтёрлар, қоғоз ишлаш машиналари ишчилари

КЕРАК

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИГА

павильон ва очиқ ҳавода суратга олувчи фотографчилар, фотолаборантлар, ретушёрлар, қабул қилувчи кассирлар, буюртма қабул қилувчилар, уборшицалар

КЕРАК

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг

3-ПАРДОЗЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИГА

электр-газ пайвандчилар, монтажчилар, бетончилар, паркетчи-дурадгорлар, бўёқчилар, юк ташувчилар, ойначилар, плитачи-безакчилар, сувоқчилар, токарлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона ва район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.10 — ТОШКЕНТ. 18.15 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.45 — КПСС XXV съезди делегатлари ҳикоя қиладилар. 19.15 — **«Ахборот»**. 19.30 — Н. Злобин методи асосида. 20.00 — Ўн минут музика. 20.10 — Социалистик турмуш тарзи ва халқ фаровонлиги (Москва). 20.55 — **«Ахборот»**. 21.15 — КПСС XXV съезди делегатлари ҳикоя қиладилар. 21.25 — Концерт. 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — «Ўзбекфильм». Давр проблемалари. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 —Ўқув кўрсатуви. 18.10 — МОСКВА. 19.00 —Янгиликлар. 19.15 — Киножурнал. 19.25 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.10 — Концерт. 20.55 — Телеспектакль. 22.00 — Ота-оналар учун консультация. 22.30 — Дўстларимиз чеҳраси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.15 — Чолғу асбоблари тарихидан. 20.50 — **Танишинг, Баяуев** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11|III да **Уйланиш**, 12|III да **Лукаш ботир**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11|III да **Сув келтирган азиз**, 12|III да **Жоним фидо**.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 336249 дан 336258 гача, Эълонлар — 335142.

Р—14409. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. В. 2508.